

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K. za pol leta 2 K. za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Agrarno gibanje v našem narodu.

(Posnetek predavanja, katero je imel podpredsednik ZSNM Janko Lešničar v Petrovčah dne 19. marca.)

Naše napredno mladinsko gibanje se je precej spočetka postavilo na agrarno, kmečko-stanovsko podlago. Kakor zastopajo klerikalci koristi cerkve in duhovništva, socijalisti, vsaj po njihovih trditvah, koristi delavstva, tako zastopamo agrarci, kot stanovska stranka, koristi kmečkega ljudstva. In Narodna stranka je danes ter mora ostati, če ne po imenu, pa vsaj po svojem delu in ciljih, kmečka stanovska stranka. Življenske prilike, gospodarske razmere so se dandanes zasukale tako, da je vsak stan prisiljen braniti svoje; kdor tega ne stori, ga brezobzirno in breskrčno izkoriščajo drugi stanovi. Ta okolščina in pa znano dejstvo, da je pretežna večina slovenskega naroda na Spodnjem Štajerju kmečkega stanu, ali vsaj z njim v najtesnejši zvezi, nas navaja, da se v prvi vrsti zanimamo za agrarno gibanje v našem ljudstvu, da skušamo istega z vsemi sredstvi povzdigniti in poglobiti. S tem našim delom ne bode trpel celokupen slovenski narod na Sp. Štajerju; kajti njegov blagor in napredek je v prvi vrsti odvisen od dobrega ali slabega gospodarskega stanja naših kmetov. Zdravo agrarno gibanje bode pa tudi edino ubilo vse kmečkemu stanu škodljive politične smeri v naši deželi: bode pokazalo ljudstvu, da niso njegovi prijatelji ne duhovniki, kateri so v svojih političnih dejanjih odvisni od škofov in vlade, pa tudi ne štajercijanci, ki zastopajo gospodarske koristi mest in onih činitelev, s katerimi smo v nepretrganem gospodarskem boju. Ta temeljni razloček med nami in klerikalci ter štajercijanci si moramo dobro zapomniti ter se ga pri svojem kasnejšem političnem delovanju vedno spominjati — v blagor svojega stanu in ne najmanj tudi v lastno korist.

Kakega pomena pa je agrarno gibanje za naše ljudstvo? Daje mu prvič pouk, kak zaklad tiči v njegovi domači zemlji, katera ga živi že več ko tisoč let in katera mora ostati naša, tako nam poguma in žilave desnice, do konca sveta. Agrarno gibanje vrača ljudi k temu dragocenemu

zakladu, ustvarja zboljšanje naših družabnih razmer. Bratje, sestre, pravim vam: Ljubite svojo domovino! Marsikomu je ta »domovina« le prazen zvok, neznan pojem. »Kjer bolje, tam dalje!« A povedati vam moram, da je domovina njiva, na kateri valovi zlatormeno klasje, katero vam daje vsakdanjega kruha, domovina je vinograd, v katerem zori v pekočih solnčnih žarkih rujna vinska kaplja, domovina so naše zelene, cvetoče livade, naši gozdovi, naše planine, naše sive, v modro nebo kipeče gore: s kratka cela ta naša slovenska zemlja, na kateri živi naše kmečko ljudstvo. To bratje, sestre, je naša domovina: zemlja, ki nam je krušna mati, ki je polna našega truda in naše krvi: ljubimo jo, ker od nje in na njej živimo, ker je naša dragocena last, ker počivajo v njej naši pradedje in ker je spojena s tužno zgodovino našega roda. Spominjajmo se, da so jo zavzeli naši pradedje s pogumom in oboroženo roko, da so jo branili do zadnjega pred našimi sovragi: ali bodemo mi, slovenska kmečka mladina, pustili to zemljo kot bojazljivci in šeme tujemu sovragu? Ali se ne bodemo trudili jo čimdalje boljše in skrbnejše obdelovati, da nam bode dajala vedno boljšega kruha? — Agrarno gibanje vabi našo mladino v kmetijske šole, pa ne zato, da bi vzrastli iz nje žandarji, zakotni uradniki in oskrbniki na nemških grajščinah temveč zato, da dobimo čim več izobraženih, modernih gospodarjev. Agrarno gibanje vas drži doma, da ne greste v mesta po bolezen in smrt, po telesno in duševno pokvarjenost ter hromost. Agrarno gibanje vas uči svete in navdušene ljubezni do roda, do vaših kmečkih sotrpinov, kateri se z vami vred vesele in trpe. V taki luči glejmo svojo ljubezen do domovine in Slovencev — globokejša, temeljitejša in odkritosrčnejša bode!

Agrarno gibanje pa sega drugič tudi v zasebno življenje našega kmečkega ljudstva. Uči ga, da mora svoje proste ure porabiti za nadaljno izobrazbo, kar se na najpreprostejši in najcenejši način doseže s čitanjem — a to s pridnim in temeljitim čitanjem — strokovnih listov in sta-

novskega političnega lista, kot kakšnega moremo danes na Štajerskem z zadoščenjem in ponosom imenovati »Narodni list«. Ali so mogli naši napredni kmetovalci še pred nekaterimi leti upati, da bi se izdajal za nje poljuden časopis s tako bogato zabavno, politično in gospodarsko-izobraževalno vsebino? Danes je po težkem trudu in nemaloštevilnih bojih na hvalo zavednosti naših kmetovalcev ta lepi cilj dosežen. Je odlična in lepa naloga mladine, da skrbi za svoj stanovsko-izobraževalen list z dopisi in naročniki. Agrarno gibanje napolnjuje naše kmečko ljudstvo potom izobrazbe z novo podjetnostjo, odpira mu nove cilje za bodočnost. Ono pa ne povzdiguje samo gospodarsko in duševno našega kmeta, ono povzdiguje na dostojno višino tudi kmečko ženo in mater. Ne smemo se ustaviti pri duševni in srčni izobrazbi naše moške mladine, povzdigniti moramo tudi samostojnost in izobraženost naših mladenk, žen in gospodinj. Dasi še nimajo političnih pravic, so vendar velik in odločilen činitelj ne le v domačem, temveč tudi v javnem življenju. Naše mladenke in žene ne smejo biti pokorno in slepo orožje moralno propalega duhovništva, temveč neodvisne in ponosne Slovenke, pred katerimi mora imeti dolžno družabno spoštovanje ne le mož in mladenič v domači vasi, ne le duhovnik, temveč tudi tujec in meščan. Razvoj našega kmečkega gospodarstva, povzdiga socialnega stanja kmetov stavi nove naloge naši ženski mladini, na katere jo bode morala pripravljati ne le primerno preustrojena ljudska šola, temveč tudi naša društva, naša organizacija in mladenke same. O tem predmetu še bodemo več razpravljali v časopisju in na drugih shodih.

Agrarno gibanje daje tretjič stotisočem našega kmečkega ljudstva novo vero v svoje moči in v bodočnost svojega stanu ter svojega roda. Bože moj, ako pogledamo nazaj in ako pregledamo sedanost, koliko smo pretrpeli in koliko še trpimo, danes pač le vsled lastne nezavednosti in nemarnosti! A za eno smo na boljšem kakor smo bili kedaj: ponosito dvigamo danes glave, nismo več pri volji, da bi upogibali hrbe pred

LISTEK.

Vse je v krvi.

Srbski spisal Sima Matavulj. Poslovenil V. G.

I.

Starejši ljudje na Reki (Fiume) se še spominjajo nekega debelega katoliškega kanonika, ki je hodil vsak popoldan z negotovimi koraki od svojega doma k farni cerkvi.

Tujec, ki bi bil oddaleč videl tega duhovnika, bi bil lahko mislil, da omahuje same starosti; ali če si ga je ogledal od bliže, je zapazil njegova zabuhla lica in rudeči nos in vedel je, da ima ta čuden pojav povsem drug vzrok.

Še bolj bi se pa bil tujec začudil, videč, kako celo odlični Rečani spoštljivo pozdravljajo pijanca. Dogajalo se je tudi često, da ga je kak gospod prijel pod pazduho in da ga je tako spremil s »Korza« (dolg in širok prostor v spodnjem mestu blizu morja) v kako stransko ulico. Večkrat je pa kajpada tudi bilo, da se je začel kak fantek vpikavati v duhovnika in porogljivo vpiti: »Ostia, se semo fritti!« (Grom, ali smo se ga nažehtali!) ali to je vedno vzbujalo srd pri resnejših ljudeh.

Razume se, da so tujci vedno poizvedovali

za pomenom te prikazni in evo, razložim vam pojav v celoti.

Kanonik se je zval Anton Š — — ič. Bil je doktor bogoslovja in modroslovja. Med svojimi tovariši kanoniki in med reškim razumnim ljudstvom je bil don Š — — ič na glasu kot dober poznavatelj starih klasikov, starega slovenskega jezika in kanonskega prava; italijanske histerske ženske so ga pa po svojem okusu cenile kot večšega izpovednika, a siromaki in sirote so blagoslovljali dr. Antonija, ker je vsaj polovico svojih znatnih dohodkov vsak mesec brez premisleka razdelil.

To so vzroki, zakaj so na Reki spoštovali in ljubili tega moža kljub njegovemu nevglednemu življenju.

Bilo je pa seveda tudi dosti takih, ki se jim ni prav nič smilil, a tudi ti so trdili, da je hotel že v mladosti postati škof in slaven književnik obenem. Kot mladenič je bil namreč napisal knjižico: »O starem denarju in orožju«, ki je izzvala hvalo učenih ljudij in prorokovali so, da bode mladi doktor v zrelejši dobi ovekovečil svoje ime s kakim književnim delom obče in trajne vrednosti, kar se pa, na žalost, ni zgodilo. Prerad ga je pil in ko so videli, da vse nič ne pomaga, so prijatelji opravičevali njegovo slabost z izgovorom, da je dedna bolezen. Trije njegovi bratje

(dva pomorščaka in eden skromen trgovec na nekem otoku blizu Reke) so namreč umrli pred časom, a vse samo zaradi nesrečne pijače.

Vse je v krvi! se je govorilo vobče.

Dr. Antonij se je, hodeč po zimi ob treh, po leti pa ob petih popoldan v cerkev, skrbno izogibal neznanim ljudem. Prišedši od večernic je pa hodil po obali, da mu je sveži morski veter izgnal iz glave vinske duhove, na kar je zavžil dobre volje večerjo, po kateri ga je zopet pil do polnoči. Pil je pa vedno sam. Stregla mu je stara, rojena otočanka — »teta Lucija« — znana po celi Reki. Kanonik Antonij je vstajal vedno rano, a zajutrkoval ni nikoli; do poldneva je pričakoval obiskovalce, ali je pa hodil v cerkev izpovedovat starih žensk.

Tako se mu je vrstil dan za dnevom jednako, s to samo razliko, da mu je postajal nos dan za dnem bolj rudeč, njegov široki hrbet pa vedno bolj prazen.

Nekoč se je zopet vlegel o polnoči, kakor mu je bila navada, a jutro ga je našlo — mrtvega. Zadušila ga je v spanju kri.

Meščani so zelo obžalovali smrt nesrečnega človeka in stari ljudje niso pomnili večjega in lepšega pogreba.

Kanoniki stolne cerkve so za spomin sestavili svojemu pokojnemu drugu v latinskem jeziku

tujimi uradniki in lastnimi duhovniki — danes se preraja naš rod. In najsi raste morda tudi na zunaj klerikalizem: odpor proti suženjstvu zastopamo mi javno, v srcih mnogih tisočev, kateri stopajo iz teme in pozabljenosti na politično pozorišče, in ki niso še z nami, je pa začela tleti iskrica samospoznanja in lastne cene; dopoveduje jim to duhovniki sami, hoteč se jim prikupiti — a ravno isto sredstvo bode tudi ubilo klerikalizem in strnilo narod pod zastavo svobode, stanovske in narodne. Prišlo bode spoznanje, da je kmečki stan toliko vreden ko duhovniški in meščanski in padli bodo zadnji oziri. Bratje in sestre! Velik je naš označeni cilj, trpeli bodemo morda še v boju za njega — a dosegli ga bodemo z železno vstrajnostjo in trudom za osamosvoje lastnega stanu in roda. Izginili bodo iz naše javnosti dobičkaželjni duhovniki in ljudske pijavke, katere imenujemo danes posmehljivo prvake in rodoljube.

Agrarno gibanje je sklilo iz ljudstva, ono odgovarja njegovim željam in potrebam. Zato bode živelo in napredovalo — za kar mora skrbeti v odlični meri naša mladina. Agrarci smo slaba vest duhovništva in vseh drugih ljudskih sovražnikov; uniči, zaduši, premaga se nas lahko za nekaj časa v kakem kraju — a že izbruhne vihar drugod in že se oglašata ljudska nevolja in odpor. Za to pogumno naprej! Ako bodemo tako veselo napredovali kakor doslej z našo mladinsko zvezo — kaka slika se razgrne pred menoj, ako gledam v bodočnost! Tisoči in tisoči slovenske mladine, trezne, delavne, izobražene, navdušene, na braniku za svoj rod in svoj stan, kljubojč črnim in pruskim sovražnikom Slovencev. Do tega moramo priti — in kdor noče z nami, je izdajalec stanovskih in narodnih koristi. Izdajalci naše zastave in figovci so kvečjemu dobri za čuke in nemškutarje. Napredek in razvoj naše organizacije je častna zadeva slovenske kmečke mladine na Sp. Štajerskem, zato vsi z združenimi močmi na delo za njo!

Iz političnega sveta.

v Luegerjev naslednik kot dunajski župan bo dozdajni prvi podžupan dr. Neumayer in ne dr. Weiskirchner, kakor je to v oporoki želel dr. Lueger. Dr. Weiskirchner se ne more ločiti od ministerskega stolca.

Na Turškem imajo že zopet homatije. Sedaj so se jim spuntali prebivalci onega dela države, ki se imenuje Albanija, takozvani Arnauti v Stari Srbiji. Nezačudljivi so z mladoturško vlado in s prevelikimi davki, dalje pa tudi s tem, da se je kristjanom v turški armadi priznala enakopravnost. Prišlo je že do hudih bitk med turškimi vojaki in vstaši. Najnovejša poročila pa pravijo, da so se Albanci že podvrgli.

Tudi na bolgarsko-turški meji je prišlo zopet do spopadov med mejnimi stažami.

Državni zbor se je danes zopet sešel. Takej v prvi seji bo menda prišlo do zanimivih dogodkov. Vlada namreč hoče nasproti volji Slovanov spraviti kot prvo točko na dnevni red svojo pred-

logo o 182 milijonskem državnem posojilu. Slovani v Slovanski zvezi pa nameravajo predlagati spremembo dnevnega reda. Merili se bodo torej pri glasovanju moči vladinih pristašev in ajenih nasprotnikov.

Goriški deželni zbor. V nedeljo 10. tm. se je vršila dopolnilna volitev za goriški deželni zbor v skupini kmečkih občin na Krasu. Izvoljen je protiklerikalni kandidat dr. Gregorin proti klerikalcu Babiču. V nedeljo 17. tm. je dopolnilna volitev v skupini slov. mest in trgov. Napredni kandidat je A. Gabršček, klerikalni neki Mrevlje.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand namerava na svojem inšpekcijskem potovanju mesca maja priti tudi v Gradec.

Na Ogrskem, kje se vrše mesca junija nove volitve za državni zbor, je volilni boj že v hudem teku. Na mnogih krajih je prišlo do spopadov med vladinovci in košutovci.

Angleški kralj Edvard je hudo obolel. Ker je že precej star, je bolezen tem nevarnejša.

Klerikalno hinavstvo. Poročali smo, kako je na občnem zboru klerikalne stranke v Mariboru poglavar slovenskih klerikalcev dr. Šusteršič psoval vse, kar ni klerikalno. Napadal je na najsurovejši način vse slovenske napredne politike, napredne poslance, in tudi slogaša dr. Ploja si je privoščil. To je bilo — pred 14 dnevi. Zadnja nedeljo je pa govoril isti dr. Šusteršič na nekem shodu na Jesenicah in zavijal oči proti nebu, češ: za Boga svetega, bodimo si vendar slovenski poslanci na Dunaju jedini. Večje hinavščine si človek res že ne more misliti. Sedaj ko bo zopet za svoje želje po ministerskem stolcu potreboval podporo neklerikalnih poslancev, kar gori za edinstvo in slogu, kadar mu pa to kaže, pa na najpodlejši način psuje baš tiste ljudi, ki so bili vedno za skupno delo naših poslancev na Dunaju. To je čisto navadno — politično falotstvo!

Beleške.

v Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca marcija 1910. l. sledeči promet: Dohodki: A. redni: 1. Prispevki iz nabiralnikov K 2141'90; 2. prispevki podružnic: Kranjsko 1536 K 65 v, Štajersko 1233 K 50 v, Koroško — K — v, Primorsko 465 K 53 v, skupaj K 3235'58; 3. razni prispevki K 7470'68, skupaj K 12.848'26. B. izredni: 4. Prispevki za obrambni sklad 9371 K 40 v, skupaj K 22.219'66. Izdatki: A. redni: 1. plače, remun. učiteljskemu osebju, razni računi itd. K 10.108'17. B. izredni 2. naložitev na glavnico, oziroma obrambni sklad K 9805'60, skupaj K 19.913'77, torej prebitka K 2305'89.

a Pretiravanje. Prva poročila o spremembi nadzorstva pri nekaterih obrtno nadaljevalnih šolah na Spod. Štajerju so bila znatno pretirana. Gre se le za obrtno-nadaljevalne šole v Šoštanju, Žalcu in Št. Jurju ob J. ž., kajti več obrtno nadaljevalnih šol s slov. poučnim jezikom na Spod. Štajerju sploh nimamo.

v Na shodu v Planini se je sprejela glede obstrukcije v štaj. dež. zboru sledeča rezolucija: „Naj vstrajajo naši poslanci v obstrukciji tako dolgo, dokler se oholá nemška večina ne izpametuje“. Na shodu sta govorila Jankovič in Pišek. — V Planini mislijo torej o nadaljevanju slov.

obstrukcije v Gradcu drugače ko v Mariboru. Dr. Korošec ne bode Jankoviča za to rezolucijo hvaležen.

a V večjem mestu na Slov. Štajerskem bi se lahko naselil slovenski mesar. Moral bi biti soliden in konkurence zmožen. Pojasnila daje naše uredništvo. Pismena pojasnila dobe same tisti, ki prilože znamko ali dopisnico za odgovor.

a Iz deželnega šolskega sveta. Imenovan je za def. učitelja in voditelja na ljudski šoli v Žusmu g. Avg. Rožman. Definitivno so nastavljeni gospodje in gospodične: v Št. Petru pod Sv. gerami Rozalija Žolgar, v Kozjem Marija Šket iz Olimja, v Kapelah začasno upokojena Anica Pfeifer, v Rajhenburgu Melhijor Rizmal, v Zabukovju Ana Pirc-Gabrič.

Državno vinorejsko društvo je imelo minulo nedeljo na Dunaju svoj občni zbor. Naše vinorejce bode zanimal sprejeti predlog, naj bi se spremenila državna in deželna brezobrestna posojila, katera so se podelila po l. 1900 v hipotekarne dolgove, od katerih bi se seveda plačevala obrestni.

Tečaj za pridelovanje krme se vrši na mariborski vinorejski šoli od 9. do 14. maja. Natančneje pove ravnateljstvo.

v Prošnja za prebrane slovenske časopise. Da se narodna zavest v obmejnih in ponemčenih krajih probuja, je potrebno, da pride kolikormogoče veliko slovenskih knjig in časopisov ob mejo. Da se to omogoči, prosimo naše narodno občinstvo, da oddaje prebrane slovenske liste v trgovinah: gg. Prica-Kramar, Stermecki, Zvezna trgovina redno vsak teden najpozneje do petka opoldne, da se morejo odposlati še pravočasno v določene kraje in se lahko vsako nedeljo razdelijo med čitatelje. Ivan Prekoršek, pot. učit. CMD.

v Drobne novice. Poštna oficijantinja Ana Perko je prestavljena iz Žalca v Celje. — Nabori za mesto Celje se vrše dne 18. apr. v Chemalvojašnici. — Umrli je v mariborski vojaški bolnišnici orožniški postajevođa Špurej. — Splavarja Franca Krebsa, ki je utonil dne 11. marca v Dravi blizu Smolnika, je vrgla voda pod Ptujem na suho. — Nekdaj Zandonattijevo posestvo bl. Št. Lovrenca ob kor. žel. je kupil blag. Ljudske posojilnice Leskovic (pač le kot takozvani Strohmann Lj. pos., katera ni mogla dobiti za posestvo zahtevane visoke svote) za 481 tisoč kron.

a Slovenci, kupujte in se naseljujte ob jezikovnih mejah. Le na ta način ojačimo slovensko stvar v ogroženih obmejnih krajih. Baš sedaj je več ngodnih prilik za nakup gostilen, pripravnih krajev za lesno trgovino in sploh za industrijska podjetja, nadalje neke graščine, velikega mlina, vse na Koroškem. V Celovecu je jako ugodna hiša za vinsko trgovino, v slovečem kopališču na Štajerskem so na prodaj lepe vile, popolnoma obrestonosne. Rojaki, ki imate demar in podjetnega duha, pomagajte praktično reševati obmejno Slovenstvo! — Vsa pojasnila daje potovalni učitelj Ante Beg v Ljubljani. Prilagati je znamko za odgovor.

a Nad 2 milijona kron imajo avstr. davko-plačevalci dnevno odrajtovati za obrestovanje državnih, deželnih in občinskih dolgov. Največji dolžnik je seve država. Deseto milijardo kron je prekoračila svota njenih dolgov, ter ima letno na obrestih šteti 427 milijonov kron. Srečni Avstrijci!

grobni nadpis, ki je urezan z zlatimi črkami v marmorni ploči. Po mišljenju pokojnikovih prijateljev je bilo edino potrebno dodati nadpisu sledeče:

»Imel je grdo hišo, ali za njo ni mogel biti odgovoren, ker jo je prinesel na svet v svoji krvi.«
Vse je v krvi!

* * *

Nekoliko let je minilo.

Nekega jesenskega jutra se pripelje mlad gospod, srednje rasti, vitek, temnikast in lepo oblečen pred občinski urad, skoči z voza in zbrzi po stopnicah navzgor.

— Prosim, je li gospod župan tukaj? vpraša pisarja, suhljavega in rujavega mladeniča hrpavega obraza.

— Ni ga, gospod, pač pa je tajnik v svoji sobi. Če želite, vas lahko njemu javim!

— Dobro! reče tujec in preda svojo vizitnico.

Malo da karta pisarju ni pala iz rok.

— Toni! . . . je zaupil ustavši . . . Ti si to, Toni!

Toni se zagleda v pisarjevo lice.

— No da, Marko! . . . Ti si, Marko Škuljan?

— Toni, mili drug! je viknil pisar in širil roke, da se poljubita.

— O, moj Toni, kje sva se vendar našla po oikih letih! O, bratec, kako je to lepo —

(čita glasno vizitnico) — — »Anton Š — — ič, vsega zdravilstva doktor! Kako je to lepo; tako mlad, pa doktor. Ej, da si srečen, Toni! — in pisarju so se zalesketale solze v obeh.

— Hvala, Marko! odgovori zdravnik, tudi ganjen. In ti si občinski uradnik? Tudi tebi častitam.

— Nimaš mi na čem, — reče z nižjim glasom pisar. Če bi vedel . . .

Besedo mu prekine debel človek srednjih let in obratih brk, ki se pri svojem ustupu malo pokloni, motreč obojico precej nesramno. Kmalu pa se obrne in začne iskati nekaj na polici.

— Piero, idite za svojim opralkom, reče pisar.

— A, a jaz imam tudi tu svoje delo, — odgovori Piero italijanski prav zateglo . . . Vi, vi se že nekaj časa vpikavate v mene, a . . . — Piero zagrozi s prstom in zaloputne za seboj vrata.

Zdravnik se nasmeji, a pisar povzame ves bled besedo:

— Eto, vidiš, kak je moj položaj! . . . Glej, ta sluga je znan itajjanaš in vohun »della nostra serenissima Comune« (naše slavne občine), pa ima pravico, da mi zapoveduje. Po vrhu je še pa moj rojak. Vidiš, kaki so naši ljudje? Vidiš ko . . .

— Eh, to so malenkosti, — ga prekine zdrav-

nik. Piero je podlež, ki se ponaša s svojim divjaštvom, če ve, da si more tako zagotoviti kruh. Pusti malenkosti, pa mi povej kaj o svoji preteklosti.

— Žalostna je in jednolična moja preteklost, — vzdihne Marko. Kakor veš, sva jo prirnila skupaj do šestega razreda na gimnaziji, jaz sem sredi zime zapustil šolo, če se še morda spominjaš. Moj ubogi oče je bil pilot v državni službi in je utonil. Moja mati in edina sestra, ki je bila veliko mlajša od mene, ste ostali takorekoč na sredi pota, ker ono malo pokojnine je komaj zadostovalo za borno življenje, a kako bi še le bila mogla mati potem kaj trošiti za moje šolanje. Uboga žena je hodila h gosposki moledovat, da bi mi podelili kako ustanovo ali drugo pomoč, da mi ne bi bilo treba prekiniti učenja . . .

— Pa so jej odgovorili, kakor je to obično pri siromašnih vdovah, — no, že vem kako.

(Dalje sledi).

Čudne sanje.

Spisal M — E —

Bilo je nekega večera letošnje pomladi. Tisti večer je bil zelo močen vihar. Strehe našega kakor tudi sosednih poslopij so močno trpele od ljutega vetrovja. Bati se je bilo, da se vsak čas pripeti kaka nesreča. Vsak popotni človek je iskal var-

Narodna stranka in štajercijanci. Ker smo si v interesu prebivalstva dovolili nekoliko ostre, a upravičene kritike sedanega taktičnega postopanja klerikalcev v zadevah obstrukcije, ponavlja mariborsko časopisje staro laž, da smo zvezani s štajercijanci. O stvarnem odgovoru na naše stvarne ugovore ni sluha ne duha... Klerikalci so v neprilikah ali pa imajo slabo vest, zato na naše stvarne očitke odgovarjajo z obrekovanjem. Ako bi nam bilo resnično za boj proti obstrukciji, bi lahko napeli drugačne strune in g. dež. odb. Robič bode vedel izza časov zadnjega boja z nemško večino, da ne brez uspeha. Klerikalci hočejo vse sami opraviti, se sami pogajati, sami odločevati — ne da bi vprašali nas; za našo podporo pa se silno bojijo... Kar pa se tiče naše »zveze« s štajercijanci, daje najlepše spričevalo za njo »Štajerc«, ki je številko za številko poln najsurovejših napadov na naše liste in urednike. Pa tudi »Straža« sama bije glede teh trditve le sebe po zobeh. Saj je pisala še minuli teden: »Za štajercijance in podobne ljudi ni bodočnosti... To pa slov. liberalci dobro vedo. Štajercijanstvo bo, ko doseže vrhunec, začelo padati in se bo moralo prilagoditi zdravemu ljudskemu jedru, ki se bo razvijalo narodno. Prelevilo se bo štajercijanstvo v slovensko liberalstvo, kar je na prvi pogled jasno. (Ta proces se že od ustanovitve Narodne stranke sem v veliki meri vrši. Op. ur.) Saj štajercijanca od liberalca bistveno prav ni ne loči, razun tega, da se prvi čuti za Nemca, ker ima od tega dobiček, ko ne bo več profita, bo zopet Slovenec«. Vidite, mariborski gospodje, koliko resnice in poklonov ste tu napisali na naš naslov! Kaj bode sedaj počeli s frazami, da smo nemškutarji in pa stranka brez bodočnosti? Je vrag, kaj ne, g. dr. Korošec, če sede v uredništvu taki telički, da sprejmejo v časi kak pravičnejši in resnicoljubnejši dopis in to v klerikalni list, ki ima najožje stike z — Roškarji in Povaleji!

Celjski okraj.

V nedeljo, 24. t. m., se priredi v Narodnem domu v Celju predstava »Na Osojah« v prid Ciril-Metodovi družbi.

V nedeljo 17. t. m. poučno zborovanje na Vranskem!! Glej notico!

V nedeljo 17. t. m. mladinski shod v Gornjem gradu ob 2. uri pop. v čitalnici. Na shodu govori tudi ecz. posl. dr. Vek. Kukovec, zato je udeležbe tudi s strani starejših ljudi pričakovati.

c Iz Gornjegograda. Rajhenburški Tone toži v zadnjem »Gospodarju«, kako je Gornjigrad razupit. Pozabil pa je povedati, da je Gornjigrad razupit samo po kaplanu Berku in njegovi morali. Saj Berka ves slovenski svet že bolj pozna, kakor slab denar. Od tod tiste krokodilove solze, kaj ne Tone? Pa le »potroštaj« se!

c Iz Škofjevasi. Naši nemškutarški očanci že menda dolgo niso bili tako dobre volje, kakor zadnjo nedeljo, ko je imel naš »fajerber« vajo, katere so prišli »nadzorovat« nekateri gospodje od celjskega nemškega »fajerbera«. Ko je naše fajerberkarje neki gospod iz Celja v daljšem nemškem (bog se usmili nemščine!) govoru pohvalil, so bili kar omamljeni. In hajlali so, da je bilo veselje. Svetovali bi našim nemškutarjem, naj bodo previdni in mirni in naj ne pozabijo, da so vsi rojeni na slovenski zemlji.

c Sv. Vid pri Grobelnem. Pri nas imamo prav hudega klerikalnega petelina Pecka Antona. Ta je v svoji jezi na te proklete »liberalce« tako divji, da čisto pozablja na to, da bi moral biti kristjan in prav pagansko napada naprednjake. Tako je nedavno kričal nasproti kmetu C., da naprednjaki nismo boljšega vredni, ko da bi nas nataknil vse na gnojne vile. (Kristus, zakrij si lice!) Dalje je kričal, da če bo kateri od nas »erkaval« (pristni njegov izraz!), naj nam pride namesto

mega zavetja. Vedno prežeča sova, katera je vsaki večer skovikala, je tistega večera tudi poiskala trdnjavo, v kateri se je branila proti ljutemu sovražniku — vetru. Tistega večera sem šel nenaavadno pozno počivat. Dolgo nisem mogel zaspati. Proti dvem zjutraj me končno posili spanec. Ko tako nekaj časa spim, se mi nenaadoma v spanju prikaže neka prikazen.

Dolgo nisem mogel spoznati, kaj pomeni prikazen. Stopim bliže in gledam, kdo je? Čez nekaj časa se ojunachim in odločno vprašam prikazen, kdo si, in kaj želiš? In odgovori mi: ljubi prijatelj, povej mi, kje naj najdem tistega zelo vnetega klerikalca šentvidskega Lenteka? Jaz jo pa vprašam, kaj bi rada z njim? Prišel sem ga opominjat — pravi — naj pusti naprednjake pri Sv. Vidu v miru in se naj spravi z njimi, in naj dela prav oestro pokoro za svoje grehe, katerih nima premalo, da se tako pripravi za deveta nebesa, ako jih želi biti deležen. Kadar se bo tako spokoril, pa bo že prišel prerok Ilija po njega z dvanajstimi konji in gorečim vozom in ga bo popeljal v tista nebesa, po katerih tako zelo hrepeni. Ako bi mu pa bil dolgčas, si pa lahko vzame tovariša Ojstrža za pajdaša, ker on lahko gre topel v petnajsta nebesa. Nato povem prikazni, da mora pač iti k šentvidskemu županu, ker je oni Lentek njegovi osebni ordonanc in ker

mašnika kak doktor na pomoč. Na potu domu je zopet srečal neke može in kričal nad njimi, naj bi »strelja vrezjala« v vsakega liberalca, ne pa v hrast. Toliko smo za danes Peckova junaštva samo mirno pribili v presojo javnosti, prihodnjič pa — to si naj zapomni! — bo imel opraviti pri sodnji. Da bi se mi pustili od vsakega norca izzivati, tega ne boste več doživeli, prijatelji klerikalci. Pa zdravi!

c Iz šmarskega okraja. G. urednik, sprejmite nekaj vrstic v vaš cenjeni »Nar. List«, da vam poročam, kako delajo klerikalci zoper napredne može. Bil sem na Grobelnem na kolodvoru v čakalnici, ker sem moral čakati nekaj časa na vlak. Bilo je nekaj ljudi, kateri so se prav živahno pogovarjali zaradi volitev in občinskih zadev. Jaz sem pa bil pozoren na tri može, kateri so imenovali nekega odišlega kaplana Ojsterža, kako lepo je pri volitvah agitiral ter občinski odbor skupaj spravil. Sem bil pa še bolj pozoren in sem si mislil, to je pa zopet nekaj takega, kakor pri nas v Zibiki, kjer je naš kaplan Kovčič se veliko trudil, da je same klerikalne purgarje v občinski odbor spravil. Razgovarjali so se še tudi, da imajo sedaj nekaj novih odbornikov in tudi novega župana; da so ponosni na take odbornike, ker je izvoljen neki Antlej iz Mlač, ki je svinjski barantač, drugi je neki Požirek iz Bodriža, ki je zidarski mazač, ter neki Koruzjek, je pa fjakar, in župan je pa neki debeli Bujski Tonč, tudi konjski barantač. — No, jaz sem si pa mislil: ako imajo šentvidčani take občinske odbornike, potem bi pa rad tudi vedel, kakšno lice bo imela šentvidska občina. Ker se vsepovsod skoraj sliši, da so v klerikalnih občinah povsod voditelji kaplani, sem radoveden, kateri kaplani bodo za šmarski okrajni zastop agitirali.

Poslušalec.

c Iz Gornjegograda. Zvedelo se je, da zna nepristranski svetnik g. Grebenc biti tudi usmiljen, dobrosrčen in vljuden, tudi protitistim, ki so zaprti. Pripetile se je nekoč, ko je bil pismo noša Milan Kelc v zaporu, da je obiskal uboge jetnike, najbrže z namenom, da bi jih nekoliko pokratkočasil, česar še poprej nikdar ni storil. On, da bi se s svojo visoko častjo tako ponižal in bi stopil v revno celico ubogega jetnika, se tam sprehajal in ga z nagovori kratkočasil?! Pa ne smete misliti, dragi čitatelji, da je hotel M. Kelcu nakloniti kakšno disciplinarno kazen, ako bi ne našel vsega v popolnem redu. Bog ne daj!

c Sv. Jurij ob Juž. žel. — Dne 10. t. m. nam je naš Orel, po domače čuk, napravil celi dirindaj. Igrali so igro »Garcia Moreno«. Igra je seveda skozinskoz tercijska, sicer bi se ljudje pohujšali, hočem reči poboljšali. Gospod Žgank, ki bi nedvomno rad s svojim grškim nosom dosegel tudi grško zgovornost, si ni mogel kaj, da ne bi v »znesenih« besedah pohvalil Luegerja, ki nam ga je naslikal boljšega kakor so vsi svetniki v naši cerkvi. Na koncu je še dodal, da klerikalci ne bodo prej mirovali, dokler ne bo veliki German Lueger — svetnik. Jako značilno za nje! »Heil dir im Siegerkranz, o du unser lieber Žganc!« — Vprašali bi pa naše klerikalne kolovodje, čemu nam ne spravijo igre »spufan konzum« na oder. To bi bilo zanimivo! Kako lepo bi se naslajali klerikalni backi pri pogledu na polne sode v konzumu, pod katerimi bi ležali pijani Romani itd. Ej, kako bi zijali, ko bi videli, kako se spolnjuje sedma božja zapoved! To bi bila dušna hrana za nje, saj niso sami nič boljši. Gori v zračnih višavah bi se pa videl g. Žgank, ki prav po očetovsko blagoslavlja spufani konzum. Dajte, dajte nam prirediti to igro; Žličar vam jo lahko spiše, saj ima tako dober talent. Mi vam jamčimo za mnogobrojno udeležbo. Vse vkup: liberalce in kle-

župan vso občino vlada po Lentekovi komandi. Nato se prikazen zasmeji in zgine. Kmalu potem pridejo po tisti poti neki Antlej, neki zidarski mojster, Lentek sam in šentvidski župan. Začnejo se pogovarjati in na to se odkrijejo. Slišim tudi, kako začnejo mrmrati, in ker nisem vsega razumel, zabeležim le tiste besede, katere sem popolnoma razumel.

Kaplan Ojstriž je zapovedal se vleči in trdno zaspati, pa se nikogar bati; poslal bo tri odbornike v ves, prvi nas bo vižal, drugi nas bo spižal, tretji nas bo peljal gor v sv. paradiž. V paradižu stoji ena zlata kaplanija, notri sta dva sedeža, eden za šentvidsko bralno društvo, drugi za klerikalno posojilnico. V posojilnici vpraša načelnik svojega pajdaša klerikalca: »Kje si bil, moj sin?« On mu odgovori: »Jaz sem bil tam, kjer se zemlja in nebo loči in klerikalci so me take molitve učili, da kdor bo te molitve vsak petek in vsako soboto izmolil, bo rešil tri duše iz vic, prvič Lentekovo, drugič Ojstržovo, in tretjič pa sam svojo. Amen...«

Visoko je že bilo solnce na nebu, in kazalec na veliki stenski uri je kazal, da se že bliža deveta ura, ko se zbudim. Dolgo razmišljam, konečno pa le pridem do zaključka in do misli, da zapišem te čudne sanje.

rikalce, »framazone« in tercijske, Žgankovce in čuke pa pozdravlja Pičispak.

c Iz Št. Jurja ob Juž. žel. — Naš zloglasni velečastiti župnik hoče na vsak način vladati v naši župnji kot v svojem pašaliku z neomejenim absolutizmom. Svetovnoznano je, da je požrešen na denar ko hudič na dušo. Pri bogatem umrlem Hrenu je pobral svojeručno hranilne knjižice, češ, ranjki je zapustil vse cerkvi, kar bi se reklo po domače: župnikovim žepom. Ostale Hrenove sorodnike in služabnike je hotel prav grdo opehariti, kar se mu je deloma tudi posrečilo. Le sorodnik-hlapec se ni dal prodati za 40 kron, ki mu jih je častiti gospod ponujal, da se naj odpove hiši in zemljišču, ki mu ga je ranjki v oporoki v dosmrtno uživanje zapustil. To bi bilo lepo: hlapec, ki je sorodnik umrlega in je bil pri njem celih 17 let, mu zvesto služil in neumorno delal, ta bi sedaj po župnikovem kopitu moral oditi s trebuhom za kruhom. Ranjki je napravil oporoko, katere pa župnik hlapcu ni dal v pogled. Ta pa je šel v Celje in jo prečital, da se je zavedel svojih pravic. Župnik mu je sedaj ponujal 200—400, da celo tisoč kron, če odstopi od vseh pravic in da bi bila edini dedič cerkev p. d. župnik. Pa je častiti mož slabo naletel. Vrag ve, kaj je hlapcu možgane zmešalo, da se je predrznil velečastitemu, vsegamogočnemu in svetemu župniku celo vrata pokazati, seveda s »prisrčnim« pozdravom. Aj, sedaj viha častiti nos! Seveda se je vse razvedlo in ni čuda, če ima vsak svojo sodbo o župniku, ki mu ni nikakor v čast. Kdo dela prepir in pohujšanje? Menda zopet mi in jaz — Pičispak???

c Novi župan v Veliki Pirešci Fran Rehar je svoj čas domače fante nabiral in jih kot delavce v »Tajclant« pošiljal, kar mu je celo njegov sorodnik Vervega hudo zameril, ker je vsled tega tudi on pomanjkanje delavcev občutil.

c Predstava igre »Na Osojah« dne 24. tm. v celjskem Narodnem domu. Celjski podružnici CMD priredita v nedeljo 24. tm. predstavo znane krasne ljudske igre »Na Osojah« v prid CMD. Ta predstava obeta postati nekaj jako lepega. Oba podružnična odbora marljivo pripravljata to prireditve in je zanimanje za njo v vseh krogih že danes jako živahno. Režijo ima seveda g. Salmič, ki je tako ljubeznjiv in nalašč v to svrhu prekinel neko potovanje. Sodeluje tudi polnoštevna narodna godba, katera si je zadnji čas pridobila po svoji reorganizaciji splošne simpatije in je že parkrat nastopila z lepim uspehom. Igra »Na Osojah« je ena najlepših ljudskih iger in se je igrala že tudi na dunajskem dvornem gledališču. Prihodnjič navedemo njeno vsebino. Naj nihče ne zamudi, se predstave vdeležiti; naj si vsakdo pravočasno preskrbi vstopnico, ki jo dobi v predprodaji v »Zvezni trgovini«.

c Prireditve celjskih podružnic CMD. Kakor izvemo, priredite celjski podružnici CMD razun predstave »Na Osojah«, ki se vrši 24. tm., tudi še veliko veselico v Narodnem domu v Celju dne 8. vel. travna. Vspored bode zelo raznovrsten, čisti dobiček obeh prireditev je namenjen jubilejnemu daru, katerega poklonita podružnici letos CMD ob priliki njene petindvajsetletnice. Za danes opozarjamo društva v drugih krajih, naj se ozirajo pri svojih prireditvah na ta dan. Več še priobčimo.

c Sv. Frančišek v Savinjski dolini. V takajšnji župni cerkvi se je v pondeljek dne 11. tm. poročila narodna mladenka Lizika Černevska z mladeničem Frančiškom Ugovšek. Mlademu paru želimo v novem stanu mnogo srečnih dni! Naše najsrčneje častitke! Bočan.

c Griže. V eni zadnjih števil »N. L.« smo poročali o razburjenosti delavcev radi nedeljskega dela. Kakor se vidi, se gospodje zelo malo brigajo za to, če je delavcem to prav ali ne, celo lastniku rudokopa se ne pokorijo, kateri jim je dal že navodilo, da se naj kolikor mogoče malo dela ob nedeljah. Naš upravitelj Peter pa je tako mogočen, da lahko kljubuje celo lastniku rudokopa. Da se delavcom neče dati tega, kar zahtevajo, mu ne dela preglavice, kar so tako skoraj popolnoma brezpravni, da se pa po gospodarjevih navodilih ne ravna, se nam zdi malo čudno, menda ve, kje ga čevelj žuli, ker mu tako predrzno nasprotuje. Sedaj je tri vozače in enega kopača odstavil, ker se mu niso pokorili k nedeljskemu delu. K temu je pa pripomogel tudi paznik Kosta, ki ima posebno veselje na tem, če delavce v kazen spravi, če jih pa proč spravi, mu je še pa ljubše. Samo da ima on vedno poln trebuh, če pa drugi medtem gladu mrjejo, mu je malo mar. Saj se je celo izrazil: »Hier sind lauter windische Trotteln!« Slovenski delavci, ali bode trpeli, da vas takšen človek zmerja z »windische Trotteln!« Spoznajte torej že enkrat, kako vas ljubi ta gospoda, saj vam vendar dosti odkrito skazuje svojo ljubezen. Sicer ima pa v toliko prav, da zmerja s »troteln«, ker je dosti takih, kateri v svojo lastno skledo pljujejo. Špijonaža je tukaj tako razvita, da si že med seboj govoriti ne upamo od slabih plač itd., ker pride vse toplo upravitelju na ušesa. Končni rezultat tega je pa navadno odpust. Sicer bomo pa, če se to vohunstvo ne neha, objavili imena tistih Judežev. Neverjetno je, da še eksistirajo v razsvetljenem 20. stoletju take kreature, ko se je vendar že za delavsko izobrazbo toliko storilo. — To je rak rana delavskemu napredku. Koliko smo se že trudili te idijote prepričati, pa škoda je bilo

te zlate besede pometati v blato. Pa mi še vsejedno ne obupamo, mogoče se nam bode pa le posrečilo porovati to ljuliko iz pšenice. Zavedni delavci, delujte vsaj med tistimi delavci, kateri še niso popolnoma pod vplivom te, nas tlačee autoritete. Upamo, da bodedo v prihodnje lahko kaj veselejšega poročali. Na svidenje!

c Sv. Štefan blizu Šmarja. Nisem navajen pisanja po časopisih, pa take stvari, kakor se godijo pri naših klerikalcih, se pa le morajo dati na svetlo. Tukajšnji gostilničar, (kakor sem slišal, je bil že enkrat v časopisih zaradi svoje habarije!) je prav hud klerikalec. Takega se je izkazal tudi dne 4. tm. Pri njem je namreč pil neki rudar iz Štor, ki stanuje v tukajšnji šentštefanski fari. — Gostilničar Čokle pa ima neko muziko, katera ni bog ve kaj, poleg tega pa zelo drage koncertue komade. Najprej je na to muziko gostilničar z neko Jazbečelo prav pošteno plesal, potem pa pustil gostu Drobnetu plesati z dotično žensko. Ko mu je pozneje Drobne eno krouo ponudil, naj si plača 1 l vina (vino ima po 24 kr.), mu je gostilničar prav oblastno dejal: „kaj pa muzika, misliš, da bo čisto zastoj muzicirala, da boš Ti plesal kakor boš hotel, also iz krone ne dobiš nič von“. Oni mu je pa ponižno dejal: prijatelj, ali sem sam plesal, ali nisi tudi ti plesal na ta komad? Krčmar se je pa usrdil, prav po klerikalno, prijel Drobnetu za rame in smuk pod peč žnjim. Siromak se je komaj toliko opomogel, da je vstal, a že ga je oholi krčmar zopet zgrabil in ga je k mizi sunil, da se je kar miza stresla in so kozarci popadali po mizi, da so kosci na drugi konec mize prileteli. A njemu še ni bilo dovolj. Prijel ga je in smuk ven žnjim; se ve ob dveh zjutraj je imel že pravico. Če je to ravno po policijskem redu pravilno, ne vemo, pa to nas nič ne briga, to ni naša stvar; a kar se je zunaj pri stranišči godilo, to nas pa zelo zanima. Sicer pa ima že itak c. kr. sodnija stvar v rokah, in Vam obljubim, g. urednik, da Vam bom vestno poročal, kako se bo stvar iztekla. Tudi bi rad ta gostilničar nekega svojega sosedu v škodo spravil in je v ta namen nekemu človeku 10 kron obljubil, ako more dotičnega sosedu pripraviti do tega, da bi kako žaljivo besedo čez njega rekel in bi tako imel potem vzrok ga po ckr. sodniji tožiti. Sploh se dosedaj nisem za nobeno stranko potegoval, ali sedaj pa le vidim, da napredna stranka je vse bolj poštena, kakor pa klerikalna. Akoravno tako čez narodno stranko govorijo, vendar pa smem brez greha reči, da ni pri napredni stranki toliko greha in se ne zgodi toliko nečastnih komedij, kakor ravno pri klerikalni. Kaj ne, klerikalci, sedaj zopet plovete v deveta nebesa? Držite se rajši nauka ljubega našega Izveličarja, ki je učil, da se naj ljubimo med seboj. Ali delate Vi tako? Eden kateri je vse videl.

Nova Štiffa pri Gornjemgradu. Ako se našim zelo občutljivim klerikalcem količkaj na prste potiplje, že kličejo na vse kriplje po svojih lažljivih listih na pomoč krščansko ljubezen do bližnjega, katero imajo takozvani liberalci naprodaj. Gola resnica je pa, da je imajo naprednjaki mnogo več, nego si morejo klerikalci domišljevati. Popolnoma na katoliški podlagi izzovejo vsikdar prvi (z ozirom na krščansko ljubezen do bližnjega seveda!) prepir, in če bi bil zvit tudi iz trte. Potem pa vpijejo nad naprednjaki, da so vsega prepira ti vzrok, ako je ravno narobe resnica. Gotovo je to, kar je storil naš župnik z zahrbtno tožbo na sodnijo o pismonošu Milanu Kelcu, storjeno na podlagi krščanske ljubezni do bližnjega — kar se je tudi sodnijsko dokazalo. — Kje je najti več krščanske ljubezni, pri priprostem kmetu ali pri akademično izobraženem (??) duhovniku — baje namestniku Kristusovem?

Leta 1908. na božični dan je dobil naš pismonoša na lastno prošnjo od voditelja poštne nabiralnice in takratnega gospoda župana dovoljenje, da bi ne šel na pošto, ker bi sicer na tak sveti dan ne mogel opraviti svoje krščanske dolžnosti, a rečeno mu je bilo, prihodnji dan, katerega bi bil prost, nadomestiti to zadevo, kar je tudi resnično storil. A naš gospod Ferme ni mogel z ozirom na preobilost svoje krščanske ljubezni nič boljšega storiti, nego voditelja poštne nabiralnice takoj ovaditi c. kr. poštному ravnateljstvu v Gradcu, kateri ovadbi je pridjal še nekaj ničvrednih čenčarij. Na to ovadbo je, kakor je tukaj splošno znano, prišel iz Gradca c. kr. poštni komisar pregledat celo zadevo in je našel vse poštne zadeve v redu, kar se lahko dokaže.

Poštni gospodje so zmajevali z glavami, češ, ali je mogoče, da kaj takega stori katol. duhovnik?! — Vera peša, ali po kom? — Kaj ne, Gothard Ferme in Berk Tone? Popolnoma iz krščanske ljubezni do bližnjega morejo le naduti in politikujejo duhovniki najprej s tožbami celo rodbino skoraj uničiti, in nato še javno zasmehovati, pretirati in lažljivo obrekovati, kar se je zgodilo baš rodbini Kelčevi. Gospa Kelčeva je vsled nenadne tožbe zoper svojega sina na živcih in že delj časa boleha jočem srcu tako hudo zbolela, da bi bila skoraj umrla, ali, kar je še hujše, zblaznela, ako bi ne bilo takoj zdravniške pomoči iz Gornjegagrada. Pa saj je znano, da je gosp. Ferme po novinah gospodu Kelcu že vsaj posredno ponujal stanovanje v norišajci. To bi bilo po mnenju nekaterih klerikalnih hujskačev pri nas in v Gornjemgradu morda najboljšje plačilo za obilni trud in vse, kar je storil v teku 23 let za našo šolo in občino. Ali vedite, gosp. župnik,

da je zelo resničen stari pregovor, ki pravi: kdor drugemu jamo koplje, nazadnje sam vanjo pade. — V dopisu, katerega je gosp. župnik na Jožefovo čital s prižnice in katerega je tudi v znanih klerikalnih listih objavil, se je (kar je čudež!) javno pred svojimi vernimi ovčicami spovedoval. Ali je morebiti „špilal“ komedijo, rekši, da je vse obtožbe, ktere je storil proti Milanu Kelcu, kriv samo on, in naj se ljudje samo na njega jezijo. Lepa izpoved to, ki kaže, da nima nikakšnega srca in usmiljenja. Dokaz temu je tudi, da je svojega lastnega psa hladnokrvno lastnoročno ustrelil, kar bi mogel zelo težko storiti najpriprostejši hribovec! Iz tega je lahko razvidno, kako brezobzirno lahko postopa tak trdosrčnež proti svojim političnim nasprotnikom v vsaki nič vredni malenkosti. Ne mislita, gospoda Ferme in Berk, da samo vidva smete storiti, kar bi hotela. Drugi imajo tudi svojo lastno voljo in prepričanje in vsakdo se ne bode dal, ako je sploh značajan, od vaju in od drugih pritiskati k tlom. Kaj takšnega smeta pričakovati edino-le od svojih neznačajnežev; in čeprav zopet tožita, ne bojimo se vaju nič. Kaj ne, Gothard Ferme in Berk Tone?!

v Iz Vranskega. V poročilu o podpirateljih šol. kuhinje je zadnjič po neljubi pomoti izostal v izkazu trgovec g. E. Brezovšek. Tudi on že več let šol. kuhinjo izdatno podpira bodisi z živili ali z denarjem. Naj ji bode tudi še v prihodnjič naklonjen!

v Za častnega občana je imenoval novocerkovški občinski zastop župnika in kanonika g. dr. L. Gregoreca. — 4. apr. je minilo 25. let, kar župnikuje g. dr. Gregorec pri Novi Cerkvi.

v Iz Mozirja. Na velikonočni pondeljek je priredila mozirska mladina pod vodstvom marljive narodne delavke male Stanke in bratca Cirila domače veselico v prid CM družbi. Veselica je v vsakem oziru naravnost izvrstno uspela tako, da je mozirski mladini osobito pa mali Stanki in Cirilu častitati na tem lepem uspehu. Sicer ni bil vsprej kdo ve kako bogat, vendar pa je siguren nastop malih naravnost presenetil vse poslušalce. V imenu navzoče mladine je pozdravila občinstvo mala Stanka. Takoj nato so nastopili deklamatorji, dečki in deklice, ki so vsi častno rešili svojo nalogo. — Osobito solčavski pastir Ciril je privabil marsikom solzo veselja v oči. Navdušenje pa je doseglo vrhunec, ko si je mladina v kolu prisegala „Ljubav bratsko vekomaj!“ Presenetljivo so doneli glasovi nadebudne mladeži, ki naj bi bila vzgled vsej slovenski mladini v ljubavi in delu za naše narodne svetinje. Posebno je učinkovalo na vse navzoče pismo tajnika „Ciril in Metodove“ družbe župnika Berceta. Žal nam je bilo vsem, da ga ni bilo v naši sredi. Poleg drugih, ki so pripomogli, da se je vse čim sijajneje vršilo, moramo pohvalno omeniti še šostanjskega „Sokola“, ki je peš prihitel počastiti to družbo malih bojnikov. Po končanem vspredu se je vršila tombola. Dobitki so bili v obče zelo krasni, za kar hvala vsem cenj. darevateljem. Končno zahvala gospodu trg. sotr. Deleji, ki je tako marljivo skrbel za red pri tomboli in g. Petru Milavcu, ki je tako primerno okrasil ves slavnostni prostor. Hvala tudi g. dr. Goričarju za požrtvovalen trud, g. Matiju Goričarju, dalje č. g. župniku in g. kaplanu, ki sta s tako velikodušnim darom pomogla, da je nabrana vsota kot prispevek k obrambnemu skladu dosegla 100 K. Iskrena hvala!

a Šola v Št. Vidu pri Grobelnem je, kakor se poroča, zaradi poškodb vsled lanskega potresa na nedoločen čas zaprta, da se zvrše potrebne poprave.

a Zaroka. G. Fr. Peklar na Dolu pri Hrastniku se je poročil z gđno A. Kusterjevo, vrtnarico v Hrastniku.

Zibika. V zadnjem »Slov. Gosp.« sem čital opazko o slabem gospodarstvu šmarskega okr. zastopa, ne da bi bile podrobnosti navedene. Ne pride mi na misel zastop braniti. To naj stori sam, če se mu to ne zdi zamalo. Še manj me pa kaj napotuje, dosedanje njegovo ravnanje z nami Zibčani zagovarjati ali hvaliti. Leta in leta se borimo za okrajno cesto iz Zibike v Pristavo tako brezuspešno, kakor naši sosedje pri Sv. Štefanu za tako do Drobinskega. Sedanji zastop ni hotel o teh cestah konečno sklepati, z izgovorom, da mu je doba v potekanju. Nove volitve so razpisane. Upamo, da nam prineso zastop, ki bo imel za naše življenske potrebe več smisla in srca. Ponkovški veleposestniki ter šmarski in leberški tržani, ki so ob trdih cestah, če tudi te niso tako dobro oskrbovane kot drugod, nam — kakor se nam zdi — ne marajo odpomoči. Treba bo za nove volitve organizirati združeno kmečko stranko. Iz mamljivega snu gospodarstva se lahko zdrami Šmarčane in druge do dejavnosti za nas kmete. Za danes samo namignemo, da smo vstanu življenske vire obrtnikov in drugih stanov, ki jim prostovoljno zaslužek nosimo, če ne popolnoma podrezati, vendar podvezati! Ne maramo nobenemu

klerikalcu pomagati v sedlo, hočemo edino le složne delavnosti med nami, a tudi z a n a s. Toliko vodilnim veljakom v prevdarek — pri vstopu v volitve, zakaj tudi v drugih občinah je nezadovoljnosti nad marsičem in politični nasprotnik jo neti v svoje namene. Odpravimo jo mi in ojačili se bodedo, tako na veljavi, kakor številu.

c Občni zbor Ciril-Methodove podružnice v Dramlajah se je vršil minulo nedeljo ob veliki udeležbi v gostilniških prostorih g. Šolinca. Iz odborniških poročil g. Jarnoviča in g. Sevnika smo posneli, da je ta mlada podružnica v prvem letu svojega obstanka kljub zaprekam in vednim napadom župnikovim pridno delovala in se krepko razvijala. V imenu glavne družbe je govoril g. potov. učitelj Ivan Prekoršek obširno o ciljih in nalogah slovenske šolske družbe, povdarjal potrebo izobraževalnega dela ter v prepričevalnih besedah zavračal ostudne klerikalne napade na Družbo. Omeniti moramo, da je naš domači župnik Ogrizek posvetil nedeljsko pridigo Ciril-Methodovi družbi, rotil in svaril je iz prižnice farane pred »to brezversko družbo«, a vse ni nič izdalo, tudi njegov popoldanski »poduk« po večernicah ne; pošteni slovenski možje, fantje in dekleta so prišli z veseljem na zborovanje in z zanimanjem sledili govornikom. Tako je drameljsko ljudstvo zopet vnovič obsodilo brezvestno gonjo župnika Ogrizeka. Govorili so še na zborovanju gg. Čulek in Ferlež. Izvolil se je nov odbor, predseduje mu g. Jarnovič, kar nam je porok, da bo podružnica tudi v bodoče vspešno vršila svoje delo.

a V Svetini pri Celju sta se konstatirala dva slučaja otrpenjenja tilnika v eni hiši.

v Iz Gotovelj. Otroška predstava „Rdeča Kapica“, katero je to nedeljo igrala naša šolska mladina, je, kakor smo dobili vtis, cenjenim gledalcem in gledalkam, malim in velikim, zelo ugajala. Obisk je bil nepričakovano obilen; kajti kljub slabemu vremenu in kljub temu, da so domačini to pot dali prostora cenjenim gostom, je bila dvorana natlačeno polna občinstva pred vsem iz Žalca, Polzele, Ložnice in iz drugih krajev okolice. Z zanimanjem in z izredno pazljivostjo je vse sledilo sigurnim igralcem, in gotovo je marsikdo pri tem pozabil na sedanjost ter se je zamaknil nazaj v čarobno kraljestvo pravljice. Cenjeno občinstvo je vspehe naših mladih diletantov tako obilno poplačalo, da so pokriti vsi ne mali izdatki za kostume in druge priprave ter je še precejšnja vsotica preostala, ki se obrne v prid tukajšnje šole. — Na splošno željo se igra v nedeljo, dne 17. tm. začetek zopet točno ob pol štirih) ponavlja. Kdor želi, da bi se mu sedež rezerviral, naj blagovoli to sporočiti tukajšnjemu šolskemu vodstvu.

Iz Mozirja. Pod naslovom »Iz gornjegrajskega okraja« je priobčil »Slov. Gosp.« dne 7. aprila prav po farizejsko zasukan dopis, v katerem bi rad mesto neke zelo klerikalne občine v najbližji okolici našega trga oblatil napredo občino Kokarje. G. V. Knaffič sploh ne more biti pri tem tangiran in o g. županu Prazniku ni glede razdeljevanja podpor nobene pri tožbe. Kar se tiče naše občine, jo moramo le pohvaliti, ker je brezplačno izvršila tehtanje za trg in okolico. Izrekamo tudi svoje priznanje uradništvu c. kr. ekspoziture, ki je storilo vse, kar je bilo mogoče in skrbelo za to, da se je krma v trgu in okolici kar z najmanjšimi prevoznimi stroški razdelila. »Sloven. Gosp.« svetujemo, naj poišče župana Praznika tudi še kje drugje ko v Kokarji in naj vpraša dotičnika, koliko je računil prevoznine za krmo? Ali ni računala ta klerikalni župan za 7 vagonov slame in sena okroglo 700 K in za tehtanje še posebej 5%? Pri koruzi je računat od 100 kg 2 kroni prevoznine, tako, da je kmetom prišel cent mesto na 6 na 8 kron. In koliko vina se je spilo ob razdeljevanju krme in koruze pri njem! Radi ali neradi so kmetje dajali za vino ... To je žalosten kos ljudske politike, kakor jo uganjajo naši klerikalci po deželi. Ne le duhovniki temveč tudi vplivnejši klerikalni posvetnjaki strizejo uboge ovce, kjer le morejo. In ubogi zapeljani kmetje mislijo, da se gre za njihovo korist! Kaj poreče k opisanim dogodkom ekspozitura?

v Občina Jurkloster se razdeli v občini Jurkloster in Mišjidol. Tozadeven razglas štaj namestnije je priobčila te dni uradna „Gr. Z.“

v V Št. Jurju ob J. ž. je ponoči tema kakor pod zemljo. Človek se lahko še ubije, ako ga slučaj zanese na cesto. G. župan Pisanec menda noče s tem označiti, da ima trg črnega župana? Bilo bi prav prijazno od njega, če ne bi pustil samo lne od časa do časa razsvetljevati ponoči Št. Jurja temveč da bi dobili tudi par svetilk.

a Iz Petrovč. Poučnega shoda, katerega je priredilo hmeljarsko društvo v nedeljo, dne 10. t. m. v Petrovčah, udeležilo se je 12 hmeljarjev in 2. nehmeljarja, skupaj 14 poslušalcev. — V nedeljo, dne 17. t. m. priredi društvo poučni shod v Grižah in sicer ob 3. uri popoldne v šoli. Vse natančneje po lepakih.

a Volitve v šmarski okrajni zastop se vrše 26., 27. in 28. t. m., in sicer 26. za veleposestvo, 27. za trge in 28. za kmečke občine.

Dr. Benkovič kot — politik.*

(Dopis iz Brežic.)

Dr. Ivan Benkovič, pred par meseci še advokat v Brežicah in sedaj advokat v Celju, zraven pa deželni in državni poslanec slov. kmetov ob Savi, in Savinji na štajerskih tleh, se je nesmrtno blamiral. Gotovo ne poznamo provincijalizma, ali kranjski Slovenci dajejo dosti talentov vsem strokam duševnega dela, dr. Benkovič pa je zgrešil svoj poklic povsem. Advokat hoče biti in politik, zastopnik slov. kmetov v deželnem in državnem zboru, pa bi bolje storil, ako bi lepo mirno v pisarni kje na deželi, kjer bi bil sam advokat, sedel in prav pridno se učil in tako kaj zaslužil. In voliti se je dal in agitiral za volitev v štaj. dež. in državni zbor, paktiral takrat tudi z Nemci v Hrastniku, Trbovljah. Morali smo to zapisati, ker slov. kmet tvori večino prebivalstva slov. dežel in mu gre zastopstvo po najboljših talentih. V štajerskem deželnem zboru je nekaj nemških večjih talentov. Slovenci imajo tem talentom vsaj ravnovažne poslance pošiljati v ta zbor, da le-ti tam pokažejo, da so kos Nemcem in da Slovenec ni duševna reva. Pravi ponos bi moral biti slov. poslancu v štaj. dežel. zboru, da pokaže, kako trdno sedi v vseh sedlih in da nadkriljuje nemške nasprotnike v duševnem boju. Ako hočemo narodu pripraviti boljše dni, treba je, da so naši omikanci dobri in jako dobri strokovnjaki v vseh opravkih, v katerih nastopajo. Za slov. zastopnika v štaj. dež. zboru ni že vsak dober, ki si domišlja kaj večjih duševnih sil; tudi duhovniki, ki izbirajo iz posvetnjaških ponudnikov kandidate, bi morali v prvi vrsti vpoštevati čast narodovo, ne pa kot glavno čednost upoštevati poslušnost kandidata nasproti farovžu. Nemškemu nasprotniku je treba od naše strani imponirati, treba je take ljudi pošiljati med nje, katere se mora poslušati in respektirati. In ako se v domovini nastopa proti Nemcem, naj to stori taki, ki se ne blamirajo. Vsaka blamaža škoduje; tudi kmet in delavec nimata veselja sodelovati, ako morata vzklikniti: bože, obvaruj me pred mojimi prijatelji, pred sovražniki se bom sam.

Dr. Benkovič se je prizadeval v Brežicah in celem okraju postati bogsigavedi velik mož, pa jo je naposled odkuril v Celje. Nič ni mogol dobiti tal v Brežicah in nič npliva v okraju. Blamiral pa je pri odhodu — sebe — na čemur ne bi bilo nič — ali blamiral je tudi može, ki tega niso zaslužili.

To je pa prišlo tako:

Ko se je zvedelo, da hoče državna uprava zidati normalno železnico čez Aspang, brežiški okraj proti Novemu mestu in od tam naprej čez Ribnico, Loški potok v Trst, se je ustanovil v Brežicah iz nekaterih meščanov in županov političnega brežkega okraja odbor pod načelnštvom brežkega župana Faleschinija, ki naj uredi vse, da državna uprava lažje železnico sezida. Bili so v odboru Nemci, Slovenci, ki se štejejo za Nemce, in pravi Slovenci — liberalci in klerikalci. Ker dr. Benkoviča začetniki tega dela niso povabili, da pristopi, je bila že jeza. Ko so župani in načelniki okrajnih zastopov volili odbor in dr. Benkoviča niso izvolili za odbornika, je bil ta deželni in državni poslanec in advokat hudo razžaljen in spisal in tiskati je dal 26. septembra sledeči letak:

V Krškem, v Kozjem, v Brežicah, 26. sept. 1909.

P. n.

Neki konzorcij v Brežicah je dobil od železniškega ministerstva dovoljenje pripravljalnih del za železnico Rogatec-Brežice-Rudolfovo in se je na razne korporacije in zasebnike obrnil za prispevke.

Ne oziraje se na to, da se gre glasom najbrže netočnih časniških poročil za ozkotirno železnico, ki bi bila nezadostna in za interesente nesprejemljiva, so temeljiti razlogi dvomiti o resnosti dela tega konzorcija.

*) Priobčujemo ta dopis na izrecno željo mnogih po Benkovičevi nerodnosti politično v zadevi prizadetih oseb. Konstatiramo izrecno, da niti najmanj ne odobrujemo postopanja nemškega železniškega odbora v Brežicah, ampak hočemo samo razkrinkati vihravost in politično nerodnost dr. Benkoviča, ki je z enakimi čini nam Slovencem pred široko javnostjo že mnogo škodoval. Uredništvo.

Pogajanje tega odbora v svrhu nabave že izdelanega načrta g. inženirja Daubachy za normalnotirno železnico Rogatec-Brežice, ki je sedaj last tvrdke E. Czezowiczka in sin na Dunaju, je do sedaj še vedno brezuspešno, če to sploh moremo smatrati kot resno pogajanje namesto zavlačevanje.

Vrh tega se odbor ne briga za to, da bi pozvedel mnenje in želje vseh interesentov ob progi glede trase, ampak v zaupnih sejah kuje svoje načrte, mesto da bi se o tem javno razpravljalo.

Ta odbor se dalje hoče ozirati edino le na koristi mesta Brežice, četudi je mnogo interesentov, ki imajo glede trase bodoče železnice vse druge želje in zahteve, pa dosedaj niso prišli do besede.

K osnovnemu zborovanju tega odbora se niso povabili niti zelo uplivni interesentje niti drugi merodajni faktorji; pri sestavi odbora se je istaklo prezrlo zelo delavne in uplivne moči. Sploh je sedaj cela zadeva v rokah oseb, ki imajo pred očmi le lokalne interese, ne pa važne koristi celokupnega prebivalstva.

Da se interesentje obvarujejo daljne škode in da se posebno prepreči daljno zavlačevanje te nujne zadeve, osnovali so se v Brežicah, v Krškem in v Kozjem pripravljalni odbori z namenom, takoj osnovati novo društvo, ki naj dobi dovoljenje za trasiranje in projektiranje normalnotirne železnice Mestinje- (ev. Rogatec) Brežice-Rudolfovo.

V kratkem času bode mogoče dobiti dovoljenje za pripravljalna dela (trasiranje itd.), na kar bode stvar že obstoječega odbora v Brežicah, ali hoče z novim odborom v stik stopiti v svrhu skupnega dela.

Člani pripravljalnega odbora so že stopili v ožji stik z nekim konzorcijem, ki se snuje na Dunaju od raznih stavbenih podjetij in denarnih zavodov z namenom, interesentom pomagati pri trasiranju novih prog, posredovati finansiranje železniških projektov in jih izvršiti do konca; zasigurana je tudi podpora dežele Kranjske.

Ker se interesentje v Slov. Goricah ne morejo zjediniti glede trase železnice (Purkla-Ptuj ali Radgona-Ptuj), za to je sedaj v ospredju za finansiranje in izvršitev projekt Ptuj-Rogatec; s tem pa tudi projekt Rogatec-Brežice postaja čim dalje bolj aktualen.

Pozivljamo torej vse interesente, da takoj ustavijo svoje sodelovanje pri starem odboru in seveda ustavijo tudi prispevke za brezplodno delo.

Osnovna zborovanja novega društva se vrše v nedeljo, dne 10. oktobra 1909. pop. ob 3. uri

a) v Brežicah, Narodni dom,

b) v Kozjem, v gostilni g. Pirha.

Prosimo obilne udeležbe, ker se bo razpravljalo in sklepalo o dalekosežnih predlogih.

Pripravljalni odbor.

Ta letak je imel podpis: „Pripravljalni odbor“. Na ta letak je odgovoril omenjeni stari odbor z letakom dne 6. oktobra 1909. tako-le:

Železniški odsek Rogatec-Brežice-Rudolfovo.

V Brežicah, dne 6. oktobra 1909.

Ni naša navada, na brezimne napade odgovarjati, ali na nek letak z dne 26. septembra 1909, razposlan od nekega „pripravljalnega odbora“, smo primorani z ozirom na važnost stvari odgovarjati.

C. kr. železniško ministrstvo nam je že dne 10. junija 1909 podelilo predkoncesijo za izvršitev pripravljalnih del normalnotirne železnice od Rogatca skozi Brežice v Rudolfovo. Toraj je dejansko zavijanje ali nepremišljena nevednost, ako neki „pripravljalni odbor“ raznaša, da nameravamo ozkotirno železnico graditi.

Za nakup generalnega načrta so nam interesenti (občine in okraji) zagotovili prispevek vsote K 30.000.

Projekt ali načrt pa se še ni mogel nakupiti, ker so dotične izjave občin in okrajev še le v zadnjem času došle.

Daljni vzrok zadrževanja je g. Daubachy sam. Le ta bil je pri ustanovni seji, dne 8. dec. 1907, navzoč in je svoj projekt stavil brezplačno

na razpolago. Ker je sam spoznal, da je načrt nepopolen in času neprimeren, vzel ga je zopet seboj, da ga popravi, ali vkljub opetovanim pismenim, brzozavnim in ustmenim opominom ni projekta izpopolnil, tudi ne izročil. Za svoječasno brezplačno prepuščen projekt zahteval je g. Daubachy pozneje K 30.000, katero vsoto je tvrdka E. Czezowiczka in sin na Dunaju, katera hrani ta projekt in s katero smo se zaradi nakupa projekta pogajali, znižala na K 20.000, in potem na K 10.000. To je najboljši dokaz, koliko je ta projekt vreden in koliko so vredne obljube g. Daubachy-a.

Popolnoma neresnično je, da odsek samo v tajnih sejah kuje svoje načrte in da zanemarja želje interesentov. Res je, da so bili k ustanovni seji povabljeni zastopniki vseh štajerskih interesiranih občin in okrajev, da so vsi zastopniki bili pri ustanovni seji navzoči in da so vsi poslali svoje zastopnike v železniški odsek. Na zahtevanje zastopnikov naprosile so se tudi občine krške doline, da naznanijo svoje zastopnike; tej zahtevi so vstregle vse občine krške doline; pri seji skupnega odbora, dne 23. maja 1909, so bili navzoči zastopniki vseh interesiranih občin, so poročilo zadovoljno vzeli na znanje in naznanili svoje želje. Te želje so vodile izdelovanje generalnega projekta. Ta se tudi ozira na želje mesta Brežice, kar je sploh samoumevno.

Železniški odsek obstoji samo iz zastopnikov, katere so posamezne interesirane občine odpisale v ta odsek. Ako so se pri tem nekatere „zelo delavne in uplivne moči“ prezrle, ni to krivda železniškega odseka, ampak občin, katere so za pravo spoznale, da za osebo, ki je samo politični hujskač, ni prostora v gospodarskem odseku.

Torej je tudi neresnično, da bi bili interesi oškodovani, temveč bilo je vse storjeno, da se interesi škode obvarujejo. V tem smislu bode železniški odsek tudi v bodočnosti svoje delo opravljal, ne da bi se oziral na politične hujskarje, katere prepuščamo onim „delavnim in uplivnim močem, da zadostijo svoji osebni častilakomnosti. Mislimo pa, da politični hujskači z gospodarstvenim odsekom nimajo nič opraviti, torej tudi pričakujemo, da se bodo vsi sprevidni člani našega odseka tudi v bodočnosti udeležili gospodarstvenega dela v našem odseku.

Železniški odsek Rogatec-Brežice-Rudolfovo.

Ta letak so sestavili odborovi člani: Faleschini, Schniderschitsch, dr. Janesch. Dr. Benkoviča je ta letak hudo ujezil; razpošiljal se je po vsem pol. okraju ter po Dolenjskem. Dr. Benkovič se je spomnil, da je tudi advokat in storil je kazensko ovadbo in zbral je, kar je le mogel dobiti veljaštva na slovenskem Štajerju in na Kranjskem, ter tožil pri novomeškem okrožnem kot protnem sodišču gori imenovane tri in nekaj brežkih meščanov, ki so letak z dne 6. oktobra 1909 razširjali, zaradi pregreška žaljenja časti, storjenega po vseh besedah, ki ožigosajo pisca letaka od 26. septembra 1909. Dr. Benkovič je po izdaji letaka od 26. septembra 1909, morda 2. oktobra, morda pa tudi po izdaji letaka prvotnega železniškega odbora z dne 6. oktobra 1909. sestavil neki pripravljalni odbor, obstoječ iz mož, katere je pripravil, da so nastopili kot člani „pripravljalnega odbora“ in kot taki obtoževali izdajatelje letaka 6. oktobra 1909. Dr. Benkovič je dobil od teh pooblastila za tožbo, predlagal poizvedbe proti tistim, ki so pisali, izdali, pošiljali letak z dne 6. oktobra 1909. Poizvedovalo se je obširno, temeljito; a navedeni odborniki starega odbora: Faleschini, Schniderschitsch, dr. Janesch so dobrovoljno obstali, da so res sestavili in tiskati dali v Krškem omenjeni letak 6. oktobra 1909. in tudi razširjalci istega so priznali svoj greh. Dr. Benkovič je poskakoval veselja, da je glavne svoje politične sovražnike iztaknil in da mu je prilika bila dana, da se pred odhodom iz Brežic maščuje nad njimi.

„Dolenjske novice“, katere urejuje duhovnik, so že naprej delale trušč, da opozarjajo duhovnike na to pravdo, ki bi jo imeli razsoditi dolenjski porotniki. — In sestavil je dr. Benkovič obtožbo. Navedel je kot člane nekega novega „priprav-

ljalnega odbora", kar je mogel pridobiti veljakov in takih, ki se štejejo sami za take in navel jih je z vsemi naslovi in tudi sebe kot državnega in deželnega poslanca — kot obtožitelje.

Tožili so tedaj ti možje in v obtožbi tožili imenovane zaradi prestopkov §§ 488 in 491 k. pr. in podali sledečo obtožbo:

Obtožnica.

Dr. Ivan Benkovič, odvetnik, državni in deželni poslanec v Celju dvigne zasebno obtožbo proti gg.: 1. Augustu Faleschini, županu, 2. Hansu Schniderschitz, lekarnarju in podžupanu, 3. dr. Hansu Janesch, odvetniku, 4. Karlu Schallon, občinskemu tajniku, 5. Karlu Žerjav, občinskemu slugi, 6. Gustavu Pajdasch, brivcu in 7. Francu Swoboda, zasebnemu uradniku, vsi v Brežicah radi pregreška zoper varnost časti po §§ 7, 488 in 491 kazenskega zakonika, storjenega s tem, da so prvi trije kot člani železniškega odseka Rogatec-Brežice-Rudolfovo sestavili, prestavili, založili ter tiskati dali, zadnji štirje pa da so razširjali tiskovino dto Brežice, 6. oktobra 1909, tiskano v Zadrufni tiskarni v Krškem pod št. 303/09, s katero se zasebnim obtožiteljem kot članom dne 2. oktobra 1909 osnovanega odbora za pripravljala dela železnice Rogatec-Brežice-Rudolfovo očita, da so samo polit. hujškači, za katere ni prostora v gospodar. odboru (rein politische Hetzer in einen wirtschaftlichen Ausschuss nicht hinein passen), da jih v tem železniškem vprašanju vodijo polit. hujškarije, da zadostijo svoji osebni častilakomnosti (politische Quertreibereien zur Befriedigung ihres persönlichen Ehrgeizes), — da so tedaj z naznanjenjem napak zvitih prigodb zasebne obtožitelje po takih znamenjih, ki na nje kažejo (!), lažljivo nepoštenega dejanja obdolžili, ki bi jih utegnili v mislih ljudij zaničljive storiti ali ponižati (§ 488 k. z.) ter da so zasebne obtožitelje v natisnjenih delih in razširjanih sramotilnih pisanjih z znamenji, ki se njim prilegajo, ne pripovedovaje nikakih dogodkov, dolžili zaničljivih lastnosti in misli in jih javnemu zaničevanju izročevali (§ 491 k. z.); ta pregrešek naj se kaznuje po § 493 kaz. zak.

Razprava se naj vrši pred c. k. okrožnim kot porotnim sodiščem v Rudolfovem.

Razlogi:

Dne 8. decembra l. 1907 se je v Brežicah osnoval železniški odbor (Eisenbahnausschuss) za pripravljala dela železnice Rogatec-Brežice-Rudolfovo. V ožjem akcijskem odseku tega odbora so med drugimi gg. August Faleschini, Hans Schniderschitz in dr. Hans Janesch. Ker ta odbor javnosti ni nikdar obvestil o stanju zadeve in po poldrugem letu njegovoga obstoja ni bilo videti nikakih sadov njegovoga delovanja v prid železniškega projekta, katerega uresničenje prebivalstvo z vso silo zahteva, in ker v tem odboru niso bili zastopani razni faktorji, se je v jeseni leta 1909 v Brežicah osnoval nov odbor, da bi pospešil pripravljala dela za to železniško progno. Ta odbor se je osnoval na zaupnem sestanku dne 2. oktobra 1909 v Brežicah in so vsi zasebni obtožitelji njegovi člani. (Op. uradn.: Dr. Benkovič je res velik nerodnež. Na letaku z dne 26. sept. 1909 že figurira „pripravljali odbor“, a tu pravi, da se je osnoval 2. okt.!!)

Novi železniški odbor se je v posebnem letaku obrnil na interesirano javnost ter je razložil svoje namene in opravičil svoj obstoj zlasti s tem, da se od posameznih članov novega odbora ter od več pokrajim zaželjena trasa železnice bistveno razlikuje od trase, katero ima v misli stari odbor. Na dan 10. oktobra 1909 so se sklicala javna zborovanja v Brežice in Kozje, na katerih naj bi se razpravljalo o tej zadevi.

Stari železniški odbor (Eisenbahnausschuss) je je na letak novega odbora odgovoril z letakom dto Brežice 6. oktobra 1909 tiskanem v Zadrufni tiskarni v Krškem pod št. 303/09, izdanem v slovenskem in nemškem jeziku. V tem letaku se smeši novi železniški odbor, češ da ni krivda starega odbora, da so se pri njegovi sestavitvi prezrli nekateri faktorji, ampak da je to krivda občin, ki so za pravo spoznale, da samo politični hujškači ne sodijo v gospodarski odbor, dalje da bo stari odbor naprej deloval brez ozira na politične hujškarije, katere prepušča novemu odboru, da ta zadosti svoji osebni častilakomnosti, in da politični hujškači z gospodarskim odborom nimajo ničesar opraviti.

Ta očitanja so nedvomno naperjena na naslov novega železniškega odbora in vsebujejo znake pregreška po § 488 kaz. zak., ker se zasebnim obtožiteljem očita, da jih vodi samo namen politične hujškarije, dalje pa tudi znake pregreška po § 491 kaz. zak., ker se članom novega železniškega odbora očita, da so samo politični hujškači in da jih vodi le osebna častilakomnost.

Navedeni letak so sestavili, prestavili, založili ter tiskati in razširjati dali brezdvomno prvi trije obtoženci kot člani akcijskega odseka, kar deloma sami priznavajo, deloma pa je potrjeno po pričah Karl del-Cot, dr. Karl Leuschner, Ign. Prickelmayer, Janez Ornik in Janez Zechner.

Drugi štirje obtoženci so razširjali ta letak in sicer je dal Karl Schallon cel zavoj letakov občinskemu slugi Karlu Žerjavu v svrhu, da jih raznese po mestu Brežice, Karl Žerjav je razširjal letake po mestu Brežice, Gustav Pajdasch je nekaj letakov izročil Janezu Jamnik v Čatežu in Franc Swoboda je letake razširjal po Brežicah. Seveda ni dvoma, da so tudi ti štirje obtoženci vedeli za vsebino letakov.

Obtožba je torej utemeljena.

Po členu VI. lit. a) uvodne postave v k. p. r. in § 486 k. p. r. je za to kazensko zadevo kompetentno c. kr. okrožno kot porotno sodišče v Rudolfovem, ker spadajo vsi zločini in pregreški, storjeni po vsebini kake tiskovine, pred porotno sodišče in ker velja kot forum delicti commissi vedno kraj tiska, letak pa se je tiskal v Krškem, torej v področju c. k. okrožnega sodišča v Rudolfovem.

Dokazila:

Prečitajo naj se spisi:

Ovadba dr. Ivana Benkoviča, ovadba Josipa Lenarčiča in drugov, ovadba Franca Višnikarja in drugov, letak pripravljalnega odbora dto Krško 26. 9. 1900, letak železniškega odbora dto Brežice 6. 10. 1909, poročilo orožniških postaj Brežice r. št. 6, Kostanjevice r. št. 7, Jesnic r. št. 11 ter Krške vasi r. št. 18.

In obtoženci so vložili ugovor proti tej obtožbi in ugovoru je nadsodišče v Gradcu ngodilo in obtožbo zavrnilo. Ako se bere ravnonavedena obtožnica, mora tudi lajik sprevideti, da je obtožba naravnost bedasta.*)

Na primer pravi obtožba sama v razlogih, da je novi odbor, ki je baje bil ustanovljen 2. oktobra 1909., že 26. 9. 1909. izdal omenjeni letak tega dne, proti kateremu je polemiziral stari odbor v inkriminiranem letaku z dne 6. 10. 1909. in storil hudobijo, da je take veljavne može žalil kot politične hujškače in koristolovce. Že v materinem telesu je znal ta novi „pripravljali odbor“, katerega sta 2. oktobra Korošec in dr. Benkovič v Brežicah sestavila, pisati, in že 26. 9. je ta še nerojeni odbor znal, da poznajo na zemlji tisk! — Niso še bili odbor in pisali so že šest dni prej letak! — Seveda niso bili imenovani opravičeni obtoževati in ker ni bilo osebe, ki bi se žalila, se tudi o žalitvi ne more govoriti.

Nadsodišče v Gradcu je na odgovor obtoženec razsodilo: obtožbi se ne ustreže in se kazensko postopanje ustavi.

Razlogi:

Ne glede na to, da ni ugotovljeno, kdo je misliti pod: „pripravljali odbor“, ki je podpisal letak z dne 26. septembra 1909., ker se je takozvani „novi železniški odbor“ še le konstituiral pozneje, namreč na nekem zaupnem zborovanju 2. oktobra 1909., bilo je obtožbo tudi zavrnilo zaradi tega, ker sploh ni razlogov, da bi se mogli osumiti obtoženci kakega kaznjivega dejanja.

Letak z dne 6. 10. 1909. v uvodu izrecno trdi, da se obrača proti anonimnim napadom; v tem letaku ni imenovana nobena določna oseba, inkriminovane izjave ne zadevajo nobene določne osebe in tudi po navedbi bodi kakih znamenj ne da lepak spoznati, da je kake določne osebe v mislih imel. Ker tedaj ni konkretnega objekta žaljenja, se ne more govoriti o kakem kaznjivem dejanju.

Obtožbi tedaj ni bilo ustreči in je bilo kazensko postopanje ustaviti. §§ 213 št. 2, 4 kp. r. 23. 2. 910.

*) Poleg tega še pa v jezikovnem oziru za velikega slovenskega (?) politika dr. Benkoviča naravnost sramotna, ker tako škandalozne slovensčine še nismo kmalu čitali. Uredništvo.

Žal nam je, da so pametni možje brez vsega poduka šli za dr. Benkovičem. Pa velik špas je vendar tudi to, da je n. pr. dekan Tomažič člen starega odbora in je to še sedaj, veselo je slišati, da je štaj. deželnega glavarja namestnik in okrožni zdravnik dr. Jankovič sam bil kot volilec starega odbora pri ustanovitvi navzoč in je tudi imenovane tri obtožence volil v odbor.

Je pač malenkostno, ako se v zgolj gospodarskih vprašanjih tako postopa! V starem odboru so kranjski in štajerski deželani vkup sedeli; in tu nastopi nesrečni dr. Benkovič, ki ima smolo, kjer kaj prime, — vrže za stari odbor žalilen letak z dne 26. 9. 1909. med sodeželane in ko mu stari odbor na te žalitve odgovori, pripravi navedene može, da mu podpišejo pooblastila, on toži in jih potem tako hudo blamira!

Tako je na Slovenskem, ko duhovnik vsakega človeka, če je le kosek kakega doktorja, postavlja na javna mesta. Seveda je v zdajšnjih časih težavna agitacija za duhovnika, ker kmet ne voli rad duhovnika in je treba vsaj nekaj posvetnjakov; — ali taka blamaža, kakor je opisana, se dotika tudi merodajnih vodilnih duhovnikov. Marko Tomažič, dekan v Kozjem, poglejte Vaš stvor, deželnega in državnega poslanca dr. Benkoviča v luči, v kateri bo zdaj stal na prangerju v vsem okraju ob Savi, Savinji, Krki! — Tako se ne koristi narodu, tako se ne privablja meščanstva na slov. Štajerskem v slov. kroge; tako se jih odbija, tako se jih potrjuje v njihovem mišljenju in lahko kdo tudi reče, da smo Slovenci inferiorni ljudje, ako so voditelji narodovi taki taki talenti, kakor dr. Benkovič.

Dr. Benkovič, ako še imate kaj sramu v sebi, odložite mandate, ne zasramujte našega kmeta z Vašim zastopstvom! Pomislite, da imate zastopati v javnih zborih pametne ljudi, za katerih zastopnika vi enkrat niste in nikdar ne boste!

Žalili ste v letaku z dne 26. 9. 1909. može, ki so bili voljeni po županih, načelnikih okrajnih odborov v železniški odbor; ta železniški odbor je bil sestavljen iz mož brez razlike narodnosti in politične barve. Vi ste prav neumno žalili ves ta odbor, tudi Vaše somišljenike Tomažiča in Barleta. In pri tem ste se skrivali za nekim neobstoječim „pripravljalnim odborom“. V letaku z dne 26. 9. 1909. ste tudi neresnico pisali in tiskati dali. Sami ste rogovilili v letaku z dne 26. 9. 1909. proti staremu odboru, a se niste upali povedati svojega imena, podpisali ste neki neobstoječi pripravljali odbor. Vi ste deželni in državni poslanec, — pa več, advokat ste! Veste, kako se zove tako postopanje? — Ali se niste sramovali, ko ste čitali, da so se od vas obtoženi odzvali preiskovalnemu sodniku in mu brez obotavljanja izjavili, da so oni spisali, izdali, razširjali odgovor na Vaš letak, Vi pa ste se lažljivo skrivali za hrbet par mož, ki so vam v lahkovernosti in ker so vas še vendar nekaj višje cenili, zaupali? Tako Vi dan za dnem osramočate našo slovensko stvar in pomagata s svojo neumnostjo nasprotnikom do uspehov in ugleda. In mi vas naj še smatramo za resnega slovenskega politika?

Ali se še spominjate, Vi velemož dr. Benkovič, advokat, deželni in državni poslanec, da vas je pred par leti jako dober slov. patriot s pasjim bičem naklestil?

In to hoče biti ali postati vodja štajerskih Slovencev? Ubogi slovenski kmet, kaj vse mu je za poslanca voliti!

Belo platno

za žensko in moško perilo in dvojno široko za prtiče se kupi najugodnejše v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Ce je.

Celi kosi po engros cenah.

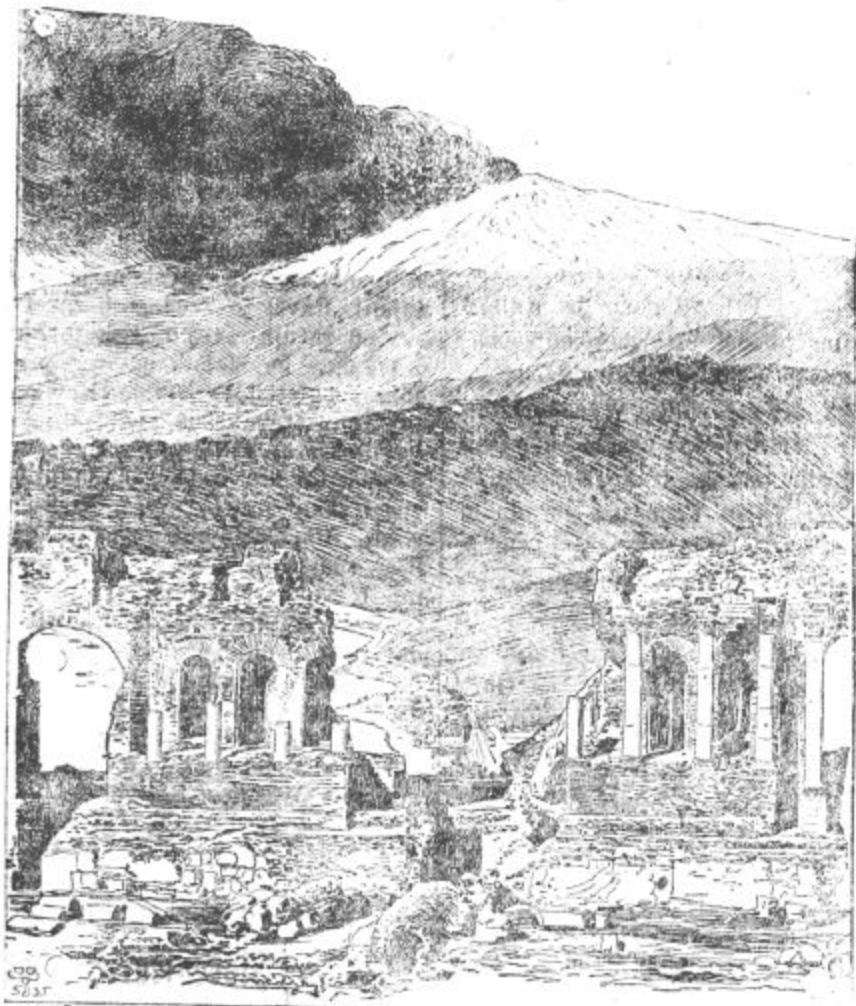
Vzorci zastoj in poliljavne čez K 20 franko. V zalogi je tudi velikanska izbira zastorov, preprog in posteljnih garnitur. Garnitura 1 prt za mizo in 2 za posteljo skupaj 9 K, belj fina 10 K.

Ognjenik Etna.

Pričajuči sliki kažeta to goro na otoku Siciliji na južni strani Italije in sicer ena (št. 1.) celo pokrajino z Etno in raznimi kraji krog nje vred, druga pa (št. 2.), kako baš gora bruha iz sebe gorečo lavo in dim. Poročali smo že, da je ognjenik Etna na Veliko noč začel zopet bruhati in bruha zdaj, ko to pišemo, še vedno. Vse pokrajine na južni strani gore so uničene po masah lave, ki se goreča vali z gore v dolino in po dolini naprej. Iz 14 žrel bruha žareče kamenje. Slika št. 2. kaže, kako se vidi bruhanje Etne iz grške naselbine Taormini na izhodni obali Sicilije. Ob vznožju gore se še vidi, kako je vse zelenelo, na vrhah gore se še vidijo snežene mase, nad vsem pa velikanski ognjeni oblaki.

Etna je največji izmed 3 italjanskih ognjenikov. Ko je tokrat začel zopet bruhati, se je razlil ognjeni tok v nad 20 kilometrov dolžine, 2 kilometra širine in okrog 15 m višine na južno stran gore v dolino in je uničil vse, kar je dosegel. Vsi kraji, ki so na sliki št. 1. podčrtani, so že deloma uničeni, deloma so v nevarnosti. Skoro popolnoma je tudi uničena deloma že izdelana železnica na Etno, ravnotako tudi observatorij ali opazovalnica.

Etna je najvišji ognjenik ali vulkan v Evropi; je 3270 m visok, krije površino 1267 km², meri ob vznožju v premeru 37 kilometrov ter v obsegu 130 km. Spodnji del, do prilično 1300 m visoko, je nasajen z vinogradi in ima lepa žitna polja, ter prebiva na njem v 65 krajih do 300.000 ljudi. (Več teh krajev je zdaj uničenih). Srednji del, do prilično 2000 m visoko, je poln krasnih gozdov (hrastje, fige, kostanji itd.). Zgornji del je gol in s snežnimi masami pokrit. Žrelo na vrhu ima po najnovejših računih kakega pol kilometra v obsegu in je 250 m globoko.

Nakup. Bivše Zandonnatijevo posestvo Sannhof pri Celju je kupila danes na dražbi ribniška posojilnica iz Kranjske za 105.000 kron. S tem je prišlo lepo posestvo v slovenske roke. — Znamenito je zlasti to, da so prišla lepa stavbišča v celjski mestni občini s tem v slovenske roke. — Hausbaumovo posestvo na Liscach oz. Miklavževem hribu tik Celja je pa kupil velepos. I. Fajdiga iz Sedražice za 13.500 kron.

Seantjurski odbor kmetijske podružnice ima to nedeljo, 17. aprila ob pol 9. predpoldne v gostilni R. Dobovišek svojo mesečno sejo. Ker pridejo na pogovor zadeve velike važnosti, pričakuje poinoštevilno udeležbo odbornikov načelstvo.

Poučno zborovanje »Zveze narodnih društev« se vrši v nedeljo dne 17. t. m. na Vranskem. Začetek ob 8. uri zjutraj. Nadaljevanje popoldne ob 3. uri. Zvečer zabava. Govorijo: dr. Lipold, dr. Koderman, Jakše, dr. Karba in Prekoršek. Zeleti je prav obile udeležbe!

a Novi narodni obrtnik v Celju. V Novi ulici št. 11 se je naselil sedlar in tapetar gosp. Ivan Strelec. Domačega obrtnika najtopleje priporočamo slavnemu občinstvu.

a Župnijsko Teharje je dobil sedanjí tamošnji kaplan Jože Čemažar. Koliko protestantov bo sedaj nastalo v Štorah?

a Tekma celjske sokolske župe se vrši dne 5. junija v celjskem »Sokolskem domu«. Tekma bode dala znova sijajno spričevalo pridnemu in vstrajnemu delu, ki se vrši v naših sokolskih društvih. Več poročamo pravočasno.

a Celjske socijalistične organizacije prirede 1. maja obhod po mestu, ob 2. uri popoldne koncert in zvečer zabavo s plesom v »Skalni kleti«. Pri koncertu in zabavi svira godba celjskih železničarjev.

v Celjski nemškutarji rogovillijo v okolici 10. tm. so imeli celjski renegatjenekak „shod volilcev“ pri Bobnarju na Hudinji zaradi obč. volitev v okolici. Dasi vedo, da je ves njih trud za stonj, vendar kažejo rožičke, in to ljudje, ki bi jim tega — najmanj trebalo. Razpoloženje pri Bobnarju je bilo prav klaverno in renegatska družba si je žalostno priznavala, da „slabo stoji“. Zato so se pozneje šli „fajhtat“ k Svetelu ter so tam izzivali s hajlanjem in s tuljenjem „Wacht am Rhein“. Ko je zaradi te izdajalske pesmi neki vojak jih opozoril na njih nepoštenost, so ga — vrgli na cesto. Pa menda vendar ni bil slavni „fetrjarnar“ in rojeni German Derganz zraven?

v Za občinske volitve v celjski okolici se posebno zanima gaberski branjar Petschuch (seveda pristna nemška kri!). Spustil se je v divjo agitacijo pri nezavednih okoličanih, osobito tudi za ženska pooblastila. Tako je pred kratkim nadlegoval neko staro žensko na Zg. Hudinji, naj bi mu podpisala listino (pooblastilo!); a ona ni hotela, ker se revica bala, da bi mu zapisala — dušo. Petschucha bi za enkrat lepo mi. no opozorili, da se je obogatil izključno od slovenskih grošev. Ali razume?

v Celjski Rakusch je ob priliki bližajočih se občinskih volitev v celjski okolici tudi našel svoje pragermansko srce. Dejal je, naj stanejo volitve kolikorkoli, Nemci morajo z vso silo nastopiti. Verjamemo prav radi, da se jim cede sline po občini, ki — nese. Celjske občinske kase se jim pač od dne do dne bolj praznijo.

Brežiški okraj.

b Sv. Peter pod Sv. Gorami. Dne 10. tm. je minilo ravno 14 mesecev, odkar smo imeli v St. Petru občinske volitve. Proti napredni zmagi so vložili klerikalci priziv, nad katerim si modri gospodje pri graški namestnji še sedaj belijo svoje brihtne butice. Vidiš, dragi sotrpín, kadar bode ti pa treba državi odrajtati davek ali kadar se bode šlo za duhovniško bernjo, so visoki gospodje v Gradcu z odloki malo prej gotovi! —

Kmet.

a Brežice. Pri tukajšnjih vojaških naborih potrjenih dne 9. aprila 39, dne 11. aprila 31 in dne 12. aprila 26, skupaj 96 fantov. Na naborih je bilo okoli 400 fantov.

a Nabori v Sevnici. Poklicanih je bilo 169 fantov, od katerih je bilo potrjenih 37.

b Ciril-Metodova podružnica za kozjanski okraj je imela svoj letni občni zbor dne 3. aprila t. l. popoldne v Kozjem v gostilniških prostorih g. Gučeka. G. predsednik dr. Josip Barle pozdravi navzoče člane in goste ter otvori zborovanje. Mesto g. tajnika, kateri je bil radi opravkov zadržan se udeležiti zborovanja, kateri je pa ves čas vestno opravljal svoj posel, poda tajniško poročilo g. blagajnik dr. Jankovič. Ker so marsikateri udi, ki bi se bili lahko udeležili zborovanja, a tega niso storili, zato je bilo popolnoma umestno, da je g. tajnika namestnik grajal tako mlačnost za narodnost. Na to poda g. blagajnik svoje poročilo o stanju blagajne, katero so vsi prisotni z zadovoljstvom vzeli na znanje. Tudi se je nabrala potrebna vsota za obrambni sklad tako, da znaša vsota 200 K. Nato so se vršile volitve novega odbora. Izvoljeni so bili: Predsednikom g. nadučitelj Krajnik, blagajnikom notarski kandidat g. Kramer, tajnikom g. Ljudevit Ulčar, učitelj. Delegatom k glavni skupščini je izvoljen g. dr. Josip Barle, notar. Ostalo narodno blago, kakor kolki, se je izpečalo. Predlagalo se je, nabaviti društvu oder in kulise ter prirediti v prid družbi ljudsko veselico ozir. gledališko igro spojeno s koncertom. Gosp. predsednik se zahvali za izkazano mu čast na izvolitvi in obljubi, po svojih močeh delovati v prid družbe.

b Planina. Dne 4. aprila smo imeli tukaj velik političen shod, katerega so priredili zvezarji. Poklicali so med drugimi tudi dež. posl. dr. Jankoviča iz Kozjega. Govorilo se je poprej, da bo on govoril o delovanju deželnega zbora, in začel je res s „Štajercem“ v roki nekaj razkladati. To pa je trpelo le par minut, kajti za to mu pač ni bilo dosti mar, skrbele so ga dosti bolj občinske volitve, ki so se pred nekaj časa vršile, in sicer ne v prid klerikalnim mogotcem, v občini Brdo-Loke tukaj pri Planini. — Kaj pa se je zgodilo, boste vprašali, g. urednik; Vam kar tiho na uho povem, da smo si izvolili sedaj večino odbornikov naprednega mišljenja. To pa seveda ni dovolji dr. Jankoviču. Zato nas je začel napadati in na nas zabavljal, češ da smo Štajercijanci, ker smo izvolili v odbor tudi Šešerkota. Da bi nas pa dr. Jankovič kaj takega dožil, nikakor ne pripustimo. Nihče ne more trditi da bi mi „Štajerca“ čitali. Pač pa se jih bo od sedaj zanaprej veliko naročilo „Narodni list“, tudi, takih, ki so dozdaj imeli „Štajerca“. Spoznali smo, da je „Narodni list“ eden tistih, ki ljubi resnico in pravico; zato upam, da nam bo toliko prijazen, da nam bo povedal, ali sme klerikalni župan take stvari uganjati, kakor to dela župan občine Brdo-Loke. Kaj se vse do-

gaja, povemo prihodnjic, do tistega časa pa ostanite zdravi! (Le naznanite nam vse, in bodite prepričani, da bomo pustili zasledovati vsako najmanjšo krivico in lumparijo! Zrak se mora sčistiti po naši domovini! Uredništvo.)

Mariborski okraj.

m Iz mariborskega okraja. Prijatelj nam piše: Dostikrat se čuje, oziroma skoro največkrat v naši javnosti, da je Drava pri Vurberku ali Št. Janžu vrgla kakega utopljenca na suho. Občine imajo seveda s tem vsakokrat precejšnje stroške, ki jim jih nihče ne povrne in župani se zato že bojijo in se branijo utopljenec. Ta bo morala na vsak način dežela vmes poseči, oziroma prevzeti stroške v enakih slučajih, ker vendar ne gre, da bi bile skoro vedno ene in iste občine prizadete po teh stroških. Tako se je n. pr. pred kratkim zgodil slučaj s Kristino Kleinšek. 29. marca je skočila nesrečnica v Mariboru z broda v vodo. Nad četrto ure se je držala nad vodo, začela upiti na pomoč, a nihče se ni našel, da bi jo rešil. Dne 30. marca zjutraj je šel trgovec Jan. Kac v Št. Janžu na dr. p. po drva k Dravi ter je na majhnem otoku v Dravi zapazil truplo utopljenca. Naznanil je zadevo oblasti in meni. Dne 1. tm. je še ležalo truplo tam. Vrane so je kljuvale. Konečno sem dobil od oblasti dovoljenje, da spravim truplo na naš breg Drave. Po 2-urnem težkem veslanju proti deroči Dravi se mi je konečno posrečilo. — Pozneje se je dognalo, da je utopljenka Kristina Kleinšek. Iz zanesljivega vira vem, da ni šla v smrt zaradi ljubezni, ampak zaradi sekatur od strani rediteljev. Bila je brez starišev, doma blizu Soluna na Turškem; ima 2 brata in sestro, ki je v Solunu v samostanu. Dne 2. tm. so jo prepeljali z mrtvaškim vozom v Maribor.

a Poletna šolska oproščenja veljajo v mariborskem okrajnem glavarstvu letos od 1. maja naprej.

a Poročil se je v nedeljo, dne 10. aprila t. l. v Laporju pri Slov. Bistrici g. Karel Kankler, sin kmeta Lipeta Kanklerja v Hošnici, z gospo Franciško Mlakar, rojeno Velebil, veleposestnico v Hošnici in udovo po ranjem Francu Mlakarju, bivšem večkratnem kandidatu in podpredsedniku „Kmečke zveze“. Bila srečna!

v V Pesnici nad Mariborom bi se morale vršiti že davno občinske volitve, ker so bile zadnje, kakor poroča „Sl. G.“ že l. 1906. Toda mariborsko okrajno glavarstvo jih ne razpiše. Veselilo bi nas, ako bi poročal „Sl. G.“, da mislijo mariborski duhovniki tudi kaj storiti za to, da bodo prihodnje občinske volitve boljše potekle ko zadnje.

V nedeljo, dne 17. t. m. vsi v Maribor gledat Martina Krpana.

v Občinske volitve v obmejnih občinah. V Polički vasi, katera leži med Št. Iljem in Jarenino, so zmagali Slovenci v vseh treh razredih pri obč. volitvah, ki so se vršile v četrtek. — V Jarenini se vrše obč. volitve danes. — V Jablancih so občinske volitve 20. aprila.

a Poročil se je v Hočah gosp. Fran Rojko, sin gostilničarja in mesarja, z gdč. Julko Novak, oba iz Hoč. Bila srečna!

Ptujski okraj.

p Pri Sv. Bolfenku nad Središčem se vrši dne 1. maja velik ljudski shod, na katerem se bo odgovorilo na misijonarsko hujskanje in lažljivo obrekovanje zoper „Narodni List“. Opozarjamo že danes naprednjake v celem spodnjem delu okraja, da se na ta shod pripravijo.

p Sv. Bolfenk nad Središčem. Misijonarji so svoje bogoskrusno delo končali. Sadu nimajo drugega zaznamovati nego to, da so viharje strasti in političnega ter s tem celo osebnega sovraštva še bolj razburili. Žene in otroke so nahujskali proti možem in očetom, matere proti sinovom in hčeram itd. To so res krasni uspehi nanka o ljubezni do bližnjega. „Prokleta je ona hiša“ — so vpili — kjer se čita „Nar. List“; žene, idite na pošto in vzemite tam „Nar. Liste“ svojih mož, zažgite jih ali pošljite nazaj.“ In slikalo se je vernikom vse grozote pekla in peklenškega trpljenja za tiste, ki čitajo ta nesramni, brezverski itd. „N. L.“. (Na vsa natolcevanja zoper nas in na vse obrekovanje našega lista odgovorimo na shodu 1. maja. Uredništvo)

v Odpor proti duhovniški komandi na Ptujskem polju. Pri občinskih volitvah v Cirkovcih dne 8. apr. in Šikolah dne 9. apr. so klerikalci navzlic mrzlični agitaciji na celi črti propadli. Iz Šikol nam poročajo: Občinske volitve dne 9. apr. t. l. v naši na novo ustanovljeni občini so se izvršile tako, da so klerikalci popolnoma propadli. Niti obljuba župnika Ravšla, da bo v slučaju zmage nastavljen polovnjak, ni ničesar izdala. — Pri volitvah smo kmetje jasno pokazali Zorku, da ga ne maramo in da hočemo v občinskih stvareh sami gospodariti. Veselje po vasi je velikansko. —

Iz Cirkovec nam pišejo: Pri občinskih volitvah dne 8. aprila so klerikalci propadli. Z duhovniško komando gre pri nas navzdol. Ni vrag, da bi si ne priborili samostojnosti in se ne osvobodili večnega duhovniškega jarma! Gospodje naj bi ostali v farovžih in cerkvah — pa bi bila mirna Bosna.

Javni gospodarsko-politični shod se vrši v nedeljo 17. aprila t. l. ob 3. uri pop. v gostilni gospe Mohorko v Šikolah pri Pragerskem.

a Smrtna kosa. V Št. Vidu pod Ptujem je umrl 5. aprila veleposestnik in usnar J. Friedl, star 76 let.

Iz Ptujske gore. Dne 1. majnika t. l. izroči tukajšnja tržka občina častni diplomi prvima častnima tržanima na Ptujski gori, g. dr. M. Ploju, c. kr. dvornemu svetniku in občinskemu odborniku g. Andreju Mariniču. Ob tej priliki se priredi večja slavnost, na katero se naj blagovoliijo ozirati okoliška društva, da opustijo isti dan večje prireditve. Vspored se pravočasno naznani.

a Iz Ptujske gore. „Štajerčevemu“ dopisniku iz Ptujske gore se je pamet zmešala, če je sploh kedaj prišel k njej. V zadnjem „Štajercu“ pisari neko bedastočo o Klemenčičevem gostilni. Vsem Gorčanom pa je znano, da g. Klemenčič kot učitelj gostilne niti imeti ne more. Če pa ima v njegovi hiši njegova tašča slučajno gostilno, ni in ne more biti g. Klemenčič odgovoren za dogodke v gostilni, čeravno se postavi Ornigovega peka pod kap, kakor se je to v navedenem slučaju zgodilo, ker je ta olikan pek napadel dva gorska slovenska dijaka, ki sta prišla poleg starišev v gostilno. — **Gospod Alojz Repa** je ponovno potegnil šolsko oblast za nos, da ga reši že vendar enkrat tega učitelja, ki mu je povsod na poti. — Pijan pa mora ta dopisnik tudi zmiraj biti, sicer, če bi se stregnil, bi opazil, da je bil on pijan, ne pa samo pijači udan. Boljše je, da dopisnik pazi na svojo gostilno, da se ne bodo fantje z noži obdelavali. Naj tudi pogleda tuintam na svoj skedenj, da ne bode potrebno gorskim tržanom prepovedovati svoji družini obiskovati takih gostiln. Koža pa najbrž dopisnika srbi, saj bodo že pa prišli fantje iz Narapelj, pa bode vse dobro.

a Iz Ptujske gore. Poziv našega spoštovanega župana, da se naj zornje haloške občine potegnejo za nabore na Ptujski gori, je ptujske nemške meščane silno zbedel. Ne moremo pomagati! Nasilstvo ptujske policije proti slovenskim nabornikom presega že vse meje. Vaš dopisnik je videl nabore v Gradcu in drugih nemških mestih, fantje so nosili nemške trake, vriskali in peli — pa nikjer ni prišlo komu na um, da bi jih zaradi tega zapiral in napadal. V Ptuju je bilo seveda drugače; posledica narodnega sovraštva nemških meščanov, ki od nas živijo, je to in ničesar drugega. Mi se prav radi Ptuja izognemo in dosegli bomo tudi nabore na Gori, to je gotovo. In če se „Štajerčev“ urednik ter Ornig postavit na glavo! Zakaj bi pa nosili svoj denar nemškimi trgovcem in krčmarjem, rabimo ga tudi v našem trgu za domače ljudi!

a Kako se dela pri misijonih proti našemu časopisu, kaže sledeči dopis: Pri Sv. Bolfenku nad Središčem imajo sveti misijon. Mala Lizika P. je bila z drugimi ljudmi vred pri spovedi. Cela spoved — pri štirinajstletnem dekletu! — pa se je vrtela samo okrog časnikov. Misijonar je dal dekletu odvezo samo pod tem pogojem, ako bode na očeta vplivala, da opusti „Narodni list“. Dekleta je torej pobožni oče šuntal proti lastnemu očetu, ki je značajan in trden kmet ter poštenjak, v verskem oziru mnogo boljši ko marksikateri duhovnik. Otrok sedaj cele dneve joka in tarna, naj oče opusti „Nar. list“, češ, da ima drugače veliki greh. No, ne rekli bi nič, ako bi se šlo tukaj za kak verski motiv in bi bil „Nar. list“ pisan v slogu in duhu recimo „Svobodne misli“. Gre se le za politično strankarijo in v ta namen izrabljajo prečastiti hujskači cerkev, prižnico in spovednico. Grobokopi „vere“ so oni sami, kajti komu vočigled takim dogodkom ne vskipi kri?

Sv. Bolfenk pri Središču (Misijon). Prišli so misijonarji, taki, kakor je nam naš župnik že naprej povedal. Eden bo en mali gospod, drugi bo en veliki veliki gospod in tretji bo en okrogli gospod. Ti trije gospodi so se vsak dan trikrat na prižnici grozno jezili nad nami liberalci, preklinjali naše časnike (umazane cunje), (bolj umazanih cunj menda ni, kakor sta »Straža« in »Slovenski Gospodar«. Op. tiskar. uč.) odvrčali mladino od mladinske organizacije: bili so pa tudi zelo srditi na slogaše, ktere so nazivali polovičarje in figamože, ter so tako med svetimi

resnicami skrbeli tudi za zabavo, kar je svedočil glasen smeh poslušalcev. Tukaj nektare cvetke:

»Gostilne so vražje kapelice, grešni pogledi, plesi, preklinjanje, pijančevanje, pretepi, uboji itd. so grehi, katerih je kriv gostilničar.« — Ubogi gostilničar, da moraš nositi vse grehe svojih gostov.

»Tisti, ki berejo liberalne cunje, so naši in sv. katol. cerkve največji sovražniki.«

15 leten fant, ki je komaj izstopil iz šole, je povedal pri spovedi, da je ud mladinske organizacije, da so njegovi domači naročeni na »Nar. List«, katerega tudi on bere. Misijonar mu je rekel, naj izstopi iz mlad. organ., naj takih novin ne naroča, ti denarji so tako proč vrženi, kakor da bi jih k . . . vi dal. Za dokaz, da je pekel, se je pripovedovalo sledeče: Neki general je bil dober prijatelj grofa Orlofa. Ta dva sta se domenila, kateri od nju prej umrje, pride drugemu povedat, je-li pekel. V vojni z Napoleonom l. 1812. je general v boju padel, se prikazal prijatelju rekoč: »Pekel je, in jaz sem v njem« — ter spremil. V pridragih sem večkrat slišal, da so blaženi tisti, ki padejo za domovino, kar pa se potemtakem pri generalu ni vresničilo. Vendar pa morajo hudiči v peklu imeti grozen rešpekt pred vojaško suknjo, da so iz svojih krempļjev še pustili generala na zemljo, da obvesti prijatelja, da je v peklu. Naša, dosedaj tiha cerkva je te dni bila hrupni božji hram, v katerem so se preklinjali liberalci, njih časniki in naprave, kjer se je netilo sovraštvo in srd napram onim, kateri niso z duhovniki enih misli. Koga bi tepel Kristus z bičem, ko bi prišel sedaj v naše svetišče? On je učil ljubezen — vi sovraštvo, oznanjal je mir — vi boj med sosedi. Po kateri ste podobni vi mu strani? Učite nas one najgorkeje ljubezni do vseh ljudi na svetu, ter onih pripomočkov, s katerimi moremo tudi svojim sovražnikom dobro delati, jim pomagati, kakor je učil naš Zveličar, in čislalo in spoštovalo vas bo ljudstvo!

p Od Sv. Bolfenka pri Središču se nam poroča, da se je za časa prejšnjih župnikov trijančilo pred velikimi prazniki Bogu na čast. Sedanji Zadravec pa tega ne dovoli, temveč zaukaže trijančiti samo na predvečer svojega godu, kadar pride g. dekan k izkušnji in sedaj, ko so prihajali in odhajali misijonarji. Torej Bogu v slavo je škoda rabiti zvonove, kadar pa se pripelje kočija z dobro rejenimi patri, tedaj pa nam hočejo vreči s trijančenjem zvonove iz zvonika. Kadar bo treba kupiti nov zvon, blagovolite g. župnik poslati račun tistim, katerim na čast se sedaj trijanči.

p Še k občinskim volitvam v Cirkovcih in Šikolah. Kako sta župnik in kaplan za te volitve delala, naj še pokažejo sledeči dogodki: Neka vdova iz Stražgonj je dala pooblastilo za volitev volilcu, katerega otrokom je krstna botra. Ko je župnik Ravšl to zvedel, je začel staro vdovo strašiti po raznih svojih agitatorjih v Stražgonjcih, češ da ne bo dobila odveze pri spovedi, ker je dala pooblastilo v Šikole. Revica se je res ustrašila in zahtevala je pooblastilo nazaj. Ko je to storila, so se ji obljubila nebesa, za to pa je dala pooblastilo klerikalcem. Vladni komisar je to izvedel in ni pustil s tem izsiljenim pooblastilom voliti. Blagoslovljeni gospodje so privabili na volišče tudi take žene, ki imajo moče v Ameriki, naj bi volile po njihovi volji. Pa ni šlo, vladni komisar ni pustil ženskam voliti. (Nekdo je dejal, da počeni volilci ne smejo voliti). Ženske so od poljskega dela vlačili duhovniški agitatorji domov, da so jim dajale pooblastila. — Pri volitvah v Šikolah sta Ranšl in Zorko prosila vladnega komisarja za dovoljenje, da bi smela biti navzoča v volilnem prostoru. Seveda se jima je to dovolilo. Ko sta pa zvedela, da bo volitev v šikolski posojilnici, sta hitro zbornala par mož, ki so podpisala priziv, naj bi se volitev vršila drugod. Pa jima je spodletelo. Več prihodnjic.

Slovenjegraški okraj.

s Iz Berkovega kraljestva. Lepa poletna noč. Fantovsko solnce je obsevalo lepo slovenjegraško okolico. Žanjice, hoteč se odtegniti dnevi vročini, so pridno žele ter so se med veselimi in zvonkim smehom zabavale z različnimi nedolžnimi dovtipi. Toda noč ima svojo moč. In res, kaj nevarna je za mlada brhka dekleta, posebno, če jim seva iz oči deviška svežost. In kaplan Berk se je bal za ta mlada srca in v skrbi za njihovo deviško nedolžnost šel jim je pomagat — snope vezat. Kako romantično! Lepe brhke žanjice ob svitli mesečni noči, pri njih pa mlad kaplan. Toda še bolj romantično je bilo, ko so se priplazili v bližino mladi fantje, gospodarji noči, ter kaplana Berka — s kamenjem nagnali, da so mu škrici kar po zraku frčali. — Kaj ne, Berk, to zopet ni res!? Samo povest. Ali morda celo roman?

a V Slovenjgradu se je naselil pred nedolžim slovenski odvetnik, kar je bilo neobhodno potrebno. Čudite se in strmite, da je najhujši nasprotnik Slovencev, nemški odvetnik dr. Maks Kiesewetter začel sedaj slovensko uradovati. — Radovedni smo ali odobruje nemški „Volksrat“, da ud istega in ud „Südmarke“ slovensko uraduje?

Na Gortini blizu Mute je pogorela v noči od srede na četrtek lesena hiša, last lesotrčca Skazedovnika. Zažgal je neki iz maščevalnosti prejšnji najemnik, kateri je že pod ključem.

Družbina šola na Muti prav lepo napreduje kljub velikim oviram in terorizmu od strani naših narodnih nasprotnikov. Sedaj, o Veliki noči, se je začelo novo šolsko leto. Število obiskujočih otrok je znatno poskočilo ter jih je sedaj že nad sedemdeset. Ako se razmere normalno in zdravo razvijajo, čaka to prepotrebno šolo še lepa bodočnost ter postane močen jez proti predirajočemu sovražniku na meji.

Ljutomerski okraj.

v Ljutomersko dirkalno društvo priredi v nedeljo dne 24. aprila spomladansko dirko. Za zmagovalce so določena bogata in krasna darila.

v Umrl je pri Sv. Jurju na Ščavnici Janez Korošec, oče drž. posl. dr. Korošca N. p. v m.!

a Iz Ljutomera. Posojilnica v Gornji Radgoni je naklonila „Murskemu Sokolu“ v Ljutomeru 20 K podpore, za kateri dar ji izreka odbor najprisrčnejšo zahvalo.

a „Murski Sokol“ v Ljutomeru priredi svoj prvi letošnji pešizlet v nedeljo, dne 17. aprila t. l. v Vogričevce k Hericu, kjer se vrši prijateljski sestanek. Odhod ob 2. uri popoldne od Seršena v Ljutomeru. Do svidenja! Nazdar!

Razne novosti.

a Četvorčke je povila v Vedrijanu v gorških Brdih 26-letna Karolina Marinič, in sicer 3 dečke in 1 deklico; 2 dečka sta takoj umrla, deklica in 1 deček pa živita. Tamošnji duhovnik pa baje sedaj faranom razlaga, da je to — kazen božja, ker se v dotični hiši preveč preklinja. Da so še med duhovniki taki — oprostite! — osli, bi vkljub vsej duhovniški omejenosti težko verjeli.

a Zaradi deklet se je steplo na parni oparkarni v Kosezah pri Ilirski Bistrici 180 — kakor poroča „Slov. Narod“ — prekmurskih fantov. Nekaj je ranjenih obležalo na bojišču.

a Nenavadno maščevanje. V Kaštelirju v Istri je hči nekega kmeta porodila nezakonsko dete. Kmet je zaradi „sramote“, ki je stem prišla nad njegovo hišo, sklenil se maščevati. To je storil s tem, da je hčerkinega otroka na dvoje presekal. Divjaka so zaprli.

Kaj vse stori alkohol! Uslužbenec tvrde Vitek, Karl Kulhanek, je prišel pred par dnevi zvečer ob 9. uri domov. Na dvorišču pred hišo je videl na vozu obešenega svojega 12-letnega sina. Na njegov krik so prihiteli sosede in splošno je bilo mnenje, da se fant ni obesil sam, ampak da ga je menda obesila v pijanosti Kulhankova žena, 53-letna ženska, ki pa je bila žganje dan za dnem od jutra do večera. Žensko so našli popolnoma pijano spečo na kupu drv pred hišo. Odpeljali so jo v zapor.

Iz Braslovč. Opozarjamo slavno občinstvo pomnožno na gledališko predstavo »Revček Andrejček«, narodna igra v petih dejanjih s petjem, ki jo uprizorijo braslovški diletantje dne 17. t. m. točno ob 7. uri zvečer na Legantu. Cene: sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin., stojišča 30 vin. — Po igri sodeluje slavna godba na lok iz Konjic. Čisti dobiček je namenjen v dobrodelne namene. Pridnim diletantom zelimo najštevilnejše udeležbe domačinov in dobrodošlih gostov, zato naj bo deviza našega narodnega občinstva: v nedeljo v Braslovče k igri »Revček Andrejček«.

Zaradi preoblega gradiva smo morali danes o dložit v vse gospodarske članke in mnogo drugega gradiva. O prvi priliki napravimo posebno »gospodarsko prilogo«.

Zvezna trgovina v Celju opozarja vse posestnike vinogradov, da blagovolijo že sedaj naznaniti, koliko bodo rabili gumitrakov za vezanje trt, da bo mogoče pravočasno poskrbeti dobro in sveže blago.

Dobivajo se v petih različnih kvalitetah, katere se proti takojšnji vrnitvi pošiljajo na zahtevo na ogled. 195-1

Listnica uredništva.

J. S., Sv. Vid: Liste sem dal vsem trem poslati. Onega smo, kakor vidite, danes kar tako prijeli. Če ne bo pomagalo, pa mi poročajte, mu bomo pa drugje potipali žilo. Saj ričeta imamo v Šmarji še dosti. In da bi vsak smel po mili volji zabavljati in groziti, seveda tudi ne gre! Poročajte še kaj! Zdravo! — J. N., Sv. Štefan:

Hvala! Le še večkrat! Zdravo! — J. Š., Brdo-Loke: Iskrena Vam hvala za lepi dopis. Oglasite se večkrat, Vam bom zelo hvaležen. Razširjajte list in božite nam zvest in odločen prijatelj. Iskrene pozdrave Vam in vsem, ki se trdno držijo naše napredne zastave. Živeli! — F. Č., Novaštifta: Le pridno naprej! Širite list! Sliko K. bom skušil dobiti in sem že pisal na pristojno mesto. Natisnili jo bomo v „N. L.“ v vestniku Z S N M in tudi, če jo bo kdo hotel kupiti, za primerno ceno na poseben lep papir odtisneno. Bog živi Vas in našo vrló četo v okraju! Zdravi! — Cirkevce: Hvala! Ono po možnosti prenaradil! Pišite večkrat! Pozdrav! — A. P., Bojsno: Hvala za poslano! Pa za danes je prepozno! Pridi prihodnjič! List in ček sprejmete! Zdravo! — F. B., Miklavž pri Gor. gr.: Za poslano hvala. Kakor vidite, imamo nekaj že danes, zato in ker nam tudi primanjkuje prostora, smo shranili Vaše za prihodnjo številko. List dobite že ta teden! Napredni pozdrav!

Znati je treba

Pekatele pravilno pripravljati, pa bodo vsakomur dišale. Navodila daje kuharska knjiga, ki jo razpošilja Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici vsakomur zastoj. 155 42-5

Ženitna ponudba.

Mlad pismonoša, lepe zunajnosti, s pravico do pokojnine, z mesečno plačo 80 kron, kateri ima posestvo blizu Celja, se želi v svrhu ženitve spoznati s čedno kmetško deklino (če mogoče s šiviljo) staro 20 — 30 let, katera bi naj imela tisoč kron dote. Samo resne ponudbe se naj pošljejo na naslov: »Pismonoša 30.« na upravništvo »Narodnega lista“ v Celju. — Tajnost zajamčena. 114 1

115 2

Iščem

krojaškega pomočnika

kateri je v svoji stroki izurjen. — Ponudbe na: Mate Juričič, krojač, Pazin v Istri.

Izjava.

Podpisana prekličem, ker sem po navodilu neke meni nepoznane osebe izjavila, da je Kristina Skornšek, hči Josipa Skornšek, posestnika v Šoštanjju vzela nekje zavitek svinčnikov. To se je pa za neresnično izkazalo; zategadelj prekličem vse in se zahvaljujem za odstop od tožbe.

Velenje, dne 7. aprila 1910. 113 1

Antonija Kaiser, natakarcica pri g. Raku.

Na prodaj

je zemljišče, tričetrt ure od Maribora, v kat. občini Vodole, občina Karčevina, v obsegu 17 oralov, 2 oralov vinograda z ameriškimi nasadom, 2 oralov hoste, njive, travniki in lep sadonosnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebno. Ponudbe na Josipa Serneč, posest. sina, Gradiška p. Pesnica. 116

Oblastveno dovoljena

popolna razprodaja

zaloge norimberškega in drobnega blaga ter igrač. Peter Kostič, Celje, Glavni trg 2 po zelo nizkih cenah.

Tudi je vsa oprava v trgovini, skladišču in izložbi, kot tudi ti prostori od 1. julija t. l. za oddati. 247 3-1

Hiša z vrtom

in drvarnico, 5 minut od treh tovarn v Gaberju pri Celju, se takoj po nizki ceni prodaja. Več se izve pri lastniku Franc Grilec, Gaberje pri Celju. 111 3-1

Loterijske številke.

Trst, dne 9. aprila 1910: 89, 28, 70, 74, 68.
Linc, " " " " 7, 63, 73, 54, 15.

Prodase

v večjem mestu na Spodnjem Štajerskem dobro idoča

mesarska obrt

zaradi preselitve. — Več se izve v upravništvu „Nar. Dnevnika“. 242 1

Velika hiša

še davka prosta, blizu Celja, pripravna za trgovino kakor vsako obrt, na zelo obljudenem prostoru se odda v najem ev. tudi prodaja. Fr. Dolenc, Celje, Poljska ulica št. 8. 233 3-3

Učenca

za prodajalno z mešanim blagom in deželnimi pridelki, s primerno šolsko izobrazbo sprejmeta

Norbert Zanier & sin,

Sv. Peter, Savinska dolina. 221 3-3

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje: 1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K. boljsega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, fina 10 K. najfinjši drsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega, rdečega, moorega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 59 25-12

S. Benisch, Deschenitz, št. 199, Šumava, Češko.

Za 10% ceneje

oddamo od danes naprej vsakovrstne gramofone, eufone in plošče; zahtevajte cenike. — Istotam se dobi najboljši pomnoževalni aparat »levograf« za 20% znižano ceno kakor doslej. Slavna društva se opozarjajo posebno na to ugodnost. — Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. Gor. 105 1

Kdor je osivel, izgleda star.

Izvrstna zajamčeno neškodljiva sredstva za barvanje las so:

1. Vitkov „Vedno mlad“ plavo, rjavo, in črno barvilo. Pobarva takoj in trajno. Ena škatlja štiri krone.
2. Vitkov „Nucin“, stekleničica eno krono.

Ta sredstva za barvanje las so se jako dobro izkazala v tisoč slučajih. Edino pristna iz kem. laboratorija

Fr. Vitek & Co., Praga II.

Zahtevajte samo Vitkove preparate, vse druge zavrnite!

Pluge, brane,

peronospora - brizgalnice in vse poljedelske stroje, žične mreže in umetna gnojila priporoča po najnižjih cenah trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Viktor Bevc, Celje

prevzame vsa v svojo stroko spada-
joča dela, kakor slikanje sob, cerkev,
črkoslikarstvo na steklo, les itd. —
Priporoča se za mnogobrojna naročila.
Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Edini narodni slikar in pleskar

Darujte za Nar. sklad!

Pazite na naslednje vrste.

Če želodec slabo prebavlja

in je zategadelj tudi druga funkcija organizma
motena, tedaj se naj uporablja z uspehom
dr. Roza-Balzam.

Domače sredstvo, ki je pripravljeno iz izbrano
najboljih in učinkujočih zdravilnih zelišč,
sredstvo, ki vzbuja tek in pospešuje prebavo,
sredstvo, ki lahko odvaža in odstranjuje po-
sledice nezmernosti, napačne diete, prehlada,
posledice sedenja in zapečenosti kakor gore-
čico, napetost, prebilo tvoritev kiselin in
krčevito bolelost, sredstvo, ki vse to ublaži ali
pa odstrani, je „**Dr. Rosa-
Balzam za želodec**“ iz
lekarni B. Fragnerja v Pragi.

Svarilo! Vsi deli za-
voja nosijo postavno določeni
varstveni znak.

GLAVNA ZALOGA: lekarna B. Fragnerja,
c. kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“,
Praga, Malá strana 203, vogel Nerudove ulice.

Pošilja se vsak dan

1 cela steklenica K 2.—, pol steklenice K 1.—.
Po pošti, če se pošlje naprej K 1'50, se pošlje
mala steklenica, za K 2'80 se pošlje velika
steklenica, za K 4'70 dve veliki steklenici, za
K 8.— štiri velike, za K 22.— štirinajst ve-
likih steklenic franco na vse postaje avstro-
ogrsko monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-ogrsko.

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatino v
„Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih
verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic,
uhanov, prstanov, gospodskih in damskih
ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov
v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d.
Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Nagrobne

vence

v raznih velikostih in cenah s
trakovi in brez trakov ima v
zalogi

Zvezna trgovina

v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno
pošto. — Brzojavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

Poštni hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

**Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.**

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

54

Winko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

61 50-12

stavbena zlasti tesarska dela.